

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Јо 14,6

Брой 8 (1429)

София, август 2009 г.

Цена 0.50 лв.

Ти си ми Животът

Ярослав Фогл бе ръкоположен за свещеник в Апостолическата екзархия

Беше съботната сутрин на 4 юли. Започнаха да бият тържествени камбани. Стичаха се хора - деца, младежи и възрастни, в двора на манастира на сестрите евхаристинки в София. Озовах се в храма и забелязах, че е някак по-особен...

Атмосферата беше изпълнена с трепет и очакване. Каучих се на балкона, където бяха хористите. Започна репетиция. Звучащите песнопения също издаваха вълнение. Какво предстоеше?

Събитието беше ръкоположението на дякон Ярослав Фогл за свещеник от Негово високопреосвещенство епископ Христо Пройков. То наис-

тина събуди силна радост и благодарност към Бог за новия духовник в Апостолическата екзархия. Църквата ни се сдоби с още един пастир - млад, добър, с чувство за хумор и най-важното - с огромна и безкористна любов към Бог. Тази любов той е готов да сподели с всички. Именно тя го окриля, дава му възможност да преоткрива Господ всеки ден и да радва с този дар човека срещу него.

Присъстващите в храма бяха негови роднини и приятели от Чехия, както и енориращи от цяла България. Литургичната радост в този празничен ден бе споделена и от архиепис-

На стр. 2

„Успение Богородично“ - Бартоломео Виварини, ок. 1484 г.

Любов В истината

На 7 юли в препълнената от журналисти зала на Ватиканския пресцентър бе представена новата енциклика на папа Бенедикт XVI „Caritas in veritate“ („Любов в истината“). Тя е третата в pontификата на папа Ратцингер и бе очаквана с огромен интерес, тъй като засяга глобализацията и важни социални въпроси. Модератор на пресконференцията бе отец Федерико Ломбарди, а папският документ илюстрираха кардиналите Ренато Мартино и Пол Кордес, председатели съответно на Папския съвет „Справедливост и мир“ и на „Cor Unum“, заедно с монс. Джампаоло Крепалди, секретар на Папския съвет „Справедливост и мир“.

Светият отец подписа тре-

На стр. 4

Да превръщаме вярата в дела

На 28 юни в енорията на Никополската епархия „Рождение на Пресвeta Дева Мария“ в Белене се съчетаха няколко по-особени събития.

Най-важното от случилото се през този тържествен ден за енорията бе тайнството миropomazanie, извършено от епархийния епископ Петко Христов. Към това великолепно събитие за мнозината младежи и техните духовни наставници се прибави и гостуването на висш представител на Суверенния военен орден на Малта, известен повече като Малтийски орден.

Гост на енорията бе фра (брат) Ели дъо Команж, директор на Магистърските архиви и библиотеката на Малтийския орден в Рим и член на Суверенния съвет (правителството на Малтийския орден). Това бе трето поред присъствие на толкова високопоставен представител на католическата енория, е за нуждаещите се от Белене независимо от тяхното вероизповедание, в духа на християнските принципи, мотивиращи дейността на ордена по света от близо хиляда години, които са обобщени в двета девиза на малтийските рицари: „Зашита на вярата“ и „Грижа за бедните“.

Водени от тези християнски идеали през вековете, освен многобройните си благотворителни акции малтийските ри-

Епископ Христо Пройков предава благодатта на свещенството

Центровете за деца с увреждания на „Каритас“ оживени от доброволци

Вече близо година центровете за деца с увреждания на „Каритас“ в София и Ямбол реализират проекта „В помощ на децата с увреждания“, който се финансира от програмата на Европейската комисия „Младежка в действие“ по дейност на Европейската доброволческа служба. Доброволците Том Уитън от Германия и Еманюел Ларотюру от Франция успешно се интегрираха в дейността на център „Благовещение“ в София, къ-

дето ясно се усеща тяхната подкрепа. Помощта на Рамзи Меджади от Франция в център „Каритас“ в Ямбол също се отразява положително на децата в центъра. Тримата млади доброволци ентузиазирано и мотивирано реализират доброволческата си служба в центровете за деца с увреждания. Те се включват в специализираните услуги, които се предоставят там, като кинезитерапия, трудова и арт терапия - в екип със съответни-

те специалисти. Участват във всекидневното обгрижване на децата; в заниманията по готварство, поддържане на двора, градинарство, цветарство; при организиране на излети и спортни инициативи; ангажират се по време на празници, изложби, базари; посещават заедно с децата културни мероприятия и места за забавление; организират свободното им време.

На стр. 2

На стр. 6

Отец Ярослав, епископ Христо, архиепископ Януш и отец Елко

Ти си ми Животът

От стр. 1

коп Януш Болонек - апостолически нунций в България, също и от духовници от много краища на страната. Всички присъстващи в единна молитва просеха от Бог отец Ярослав да остане верен на Божия зов, за да продължи да сее словото Господне, то да ражда плод и да спасява човеци те за слава на Бога - Вседържителя.

По време на ръкоположението дякон Ярослав бе видимо силно развълнуван от високата чест и отговорност, които Църквата му възлага. Той бе ръкоположен за дякон преди година. През това време участваше не само в богослуженията, но и помагаше активно в дейността на отците салезиани в България. Зад се с евангелизирането на младежите, за да могат младите да открят ценностите на вярата. Надеждата в Христос, която дава смисъл на човешкото съществуване, той иска да свидетелства

най-вече сред българските младежи и да посвети своите сили и своя живот на българите. Именно затова пожела и свещеническото му ръкоположение да стане в България.

Слово за празника произнесе епископ Христо Пройков. Пред многочислените богомолци той сподели радостта си, че в лоното на Католичес-

ката ни църква се присъедини нов свещеник. Той му пожела да остане верен на обетите, които е дал на Христос, когато е решил да му посвети живота си. Епископът още подчертва, че с всекидневната си служба отец Ярослав ще трябва да открива Бог на хората със светлината на Словото, да отклика с любов на протегната за помощ ръка. За да пристъпи успешно в това свято дело, Ярослав трябва да върши всичко със съзнанието, че Христос действа чрез него.

След тези силни думи отец Ярослав изказа голямата си благодарност към Бог за това, че му е открил този път и му е дал да го следва. Пред всички обеща, че никога няма да се отказва да обича и да служи на Христос и на вярващите, но помоли за тяхната сила на молитва за него като млад свещеник и за нови звания в България. Той още изказа благодарност на своите родители за живота, възпитанието и грижите. Благодари на апостолическия нунций архиепископ Болонек за неговата съпричастност, благодари, разбира се, и на отците салезиани на Дон Боско, към чиято общност принадлежи.

Големият празник, посветен на отец Ярослав, завърши, но радостта в душите не отмина. Всички си тръгнахме от тържеството, но молитвата остава. Тя е посветена на отец Ярослав и неговото богоугодно дело. Надеждата ни е да съумее да лови успешно в мрето човешко с Божията истина и слово.

София ПЕЦЕВА

Ирак Нови атаки срещу християнски храмове

Продължават атаките срещу християнски култови места. Шест е броят на засегнатите от експлозии халдейски католически и православни черкви и една сиро-католическа в Мосул заедно с една джамия само в първата половина на юли. Броят на жертвите е 4, а на ранените - 15. Сред засегнатите в Багдад е храмът „Дева Мария“, където се намира викарният епископ на халдейския обред монс. Шлемон

Вардуни. На 12 юли при бомбен атентат близо до Киркук загина лидерът на християнската общност Азис Нисан. Към това може да се прибави и неуспешният опит за атентат срещу колата на американския посланик Кристофер Хил, извършен също на 12 юли в провинция Ди Кар в южната част на Ирак.

Атаките са извършени две седмици след изтеглянето на американските военни части

от големите градове в Ирак. Според полицията и наблюдатели зад тях стои „Ал Кайда“ или имат връзка с предстоящите административни избори в Иракски Кюрдистан. В интервю за Радио Ватикан Филип Нажим - апостолически визитатор за католиците от халдейски обред в Европа, нападенията срещу християнски черкви са „безчовечни и имат за цел да забавят мирния процес и стабилизацията в стра-

Центровете за деца с увреждания на „Каритас“ оживени от доброволци

От стр. 1

Европейската доброволческа служба предоставя добра възможност на доброволците да изживеят една година в България, включвайки се в социалните дейности на „Каритас“ в помощ на хората в неравностойно положение. Посредством участието си те допринасят за социалната интеграция на децата с увреждания. Тяхното присъствие спомага за борбата с дискриминацията и изграждането на толерантно и приемащо отношение към хората с проблеми в нашето общество. Тримата младежи са удовлетворени от

формалното образование на доброволците. След десет месеца, прекарани в България, те вече имат по-широки представи за света, научили са се да мислят по-самостоятелно, реализирали са творческите си идеи, запознали са се с редица младежи, създали са нови приятелства. С гордост можем да отбележим някои от мислите на доброволците за България и участието им в проекта: „Доброволческата ми служба тук mi помага да се развивам към по-добро“, „Тук хората са различни, те са много толерантни и няма дискриминация, чувствам се добре“;

„Радвам се, когато помагам на децата и те са щастливи от това“.

Програма „Младежка в действие“ дава своята реална полза за всички участвали страни. И занапред ще продължим да каним доброволци от други страни за нашите социални дейности, защото виждаме, че това носи дух на единство и хуманизъм и създава атмосфера, в която основни ценности като толерантност, солидарност и любов към близния се споделят от всички, защото това ни помага да направим света по-справедлив. Програмата осигурява възможности на младежи до 29 г. да работят доброволно дългосрочно (от 2 до 12 месеца) по различни проекти в европейски страни. „Каритас“ има акредитация да посреща и да изпраща доброволци по тази програма.

„КАРИТАС“

ИСТИНА - VERITAS

продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благовест
Банев

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел./факс 952-29-59,
E-mail:istina-v@techno-link.com
Редактор Марио Георгиев
ISSN 0861-6450

Франция. При посещението си във Франция американският президент Барак Обама заяви пред френската телевизия Canal plus, че САЩ са една от най-големите мюсюлмански страни в света и е призовал своите съграждани и всички западни страни „да се запознаят по-добре с ислама“. Обама е казал също, че сега е налице дълбок конфликт между хора, които твърдят, че исламът е „несъвместим с модерния живот, и тези, които са на мнение, че исламът постоянно се развива“. Всички Християнски църкви в САЩ - Католическата, Протестантската, Англиканска и Православната, обвиниха Обама, че той проявява косвено предпочтение към ислама и го хвали.

Полша. Парламентът и правителството обявиха юли за повратен месец в историята на страната. Преди 30 години (1979) новоизбраният полски папа Йоан-Павел II посети за пръв път родината си като Римски първосвещеник и постави началото на промените. На „Площада на победата“ във Варшава той произнесе голяма проповед пред над 800 хиляди поляци и от този момент започна борбата на синдикалното движение „Солидарност“ под ръководството на Лех Валенса за сваляне на комунизтическия режим.

+++ Пред гроба на Незнайния воин във Варшава е поставен и осветен голям християнски кръст от бял гранит в чест на мирната революция преди 20 години (1989).

Австрия. Австрийското правителство е удостоило архиепископа на Краков (Полша) кардинал Станислав Дживиш с отличието Голям златен медал за заслугите му към Австрия като личен секретар на папа Йоан-Павел II и за плодотворните му посещения с папата в Австрия през 1983, 1985 и 1998 г.

Белгия. Комисарят по разширяването на ЕвроСъюза Оли Рен е заявил, че е затру-

пан с писма от Турция за нарушаване на гражданските и религиозните права и свободи в Турция от страна на администрацията, полицията и съдебната власт.

Казахстан. На завършилия III конгрес на световните религии в столицата Астана католическият архиепископ на града Томаш Петър е заявил, че не само католиците на Казахстан, а целият народ се надява папа Бенедикт XVI да посети страната; той ще бъде много радушно посрещнат - както бе приет и Йоан-Павел II през 2001 г. Водач на католическа делегация за конгреса е бил кардинал Жан-Луи Торан, председател на Папския съвет за междурелигиозен диалог.

САЩ. Американски сенатори настояват пред виетнамските власти „незабавно и безусловно“ да освободят католически свещеник д-р Нгуен Ван Ли, който бе наклеветен и осъден за пропаганда срещу властта. От 70-милионното население на Виетнам 12 млн. са католици.

Турция. Германският посланик в Анкара Екарт Кунц е заявил, че преговорите за връщане на католическия храм „Свети Павел“ в Тарсус все още продължават с валията на провинцията Хюсейн Аскъй. Тарсус е родното място на свети апостол Павел, а храмът с неговото име е превърнат в музей.

Германия. Световноизвестната катедрала на Кьолн е отворена от 15 юли до 30 октомври 2009 г. всеки ден за служби и посещения до 22 ч. Всеки ден величествената катедрала се посещава от над 20 хиляди богомолци и туристи от цял свят.

+++ Неизвестни лица са откраднали епископския жезъл на известния борец срещу нацизма и епископ на Мюнстер кардинал Клеменс фон Гален (1878-1946), както и скъпоценен олтарен кръст. Крадците са разбили желязната входна врата на базиликата „Свети Лудгерус“. Двата предмета са били експонати в специален стъклен шкаф. Жезълът е изцяло от сребро, кръстът - от месинг, украсен с благородни камъни и корали, а корпусът - от слонова кост. Кардинал

Към консенсус в търсенето на нови решения за големите проблеми на човечеството

След срещата папа Бенедикт XVI - Барак Обама

Защитата на живота, мирът в Близкия изток, икономическата криза и междурелигиозният диалог бяха основните теми на първата среща между папа Бенедикт XVI и американския президент Барак Обама. Според директора на Ватиканския пресцентър отец Федерико Ломбарди това първо посещение на новия американски президент във Ватикан

дава знаци на надежда не само в отношенията между двете държави, а за цялото човечество: „В дух на сърдечност и задоволство от личното за познаване, даващо възможност за диалог, за изказ и за взаимно изслушване, премина първата среща между папа Бенедикт XVI и Барак Обама. Това винаги е стъпка напред във взаимоотношенията между

ду хората, а в случая между хора с голям авторитет и важно значение за пътя на човечеството.

В Америка понастоящем противъречището във Ватиканския пресцентър отец Федерико Ломбарди това първо посещение на новия американски президент във Ватикан

фон Гален е смятан за необикновен духовник и велик гражданин. През 2005 г. е провъзгласен за блажен и носи прозивището Лъвът от Мюнстер.

Ватикан. Програмата на папа Бенедикт XVI е много напрегната през лятото. След като на 19 юни 2009 г. откри в базиликата „Свети Петър“ Годината на свещеника, на 21 юни той посети и се поклони пред гроба на свети Пио (1887-1968). На 28 юни Светият отец отслужи тържествена литургия в базиликата „Свети Лудгерус“. Двата предмета са били експонати в специален стъклен шкаф. Жезълът е изцяло от сребро, кръстът - от месинг, украсен с благородни камъни и корали, а корпусът - от слонова кост. Кардинал

долдо по случай празника Успение Богородично. На 6 септември ще посети светилището във Витербо, северно от Рим, а от 26 до 28 септември папата ще бъде в Чехия.

+++ Папа Бенедикт XVI е приел на частна аудиенция чешкия президент Вацлав Клаус и съпругата му Ливия. Разговорите са протекли около предстоящото посещение на Светия отец в Чехия през септември 2009 г.

+++ Публикувана е третата енциклика на папа Бенедикт XVI, свързана със световната икономическа и финансова криза. Заглавието на енцикликата е „Любов в истината“ („CARITAS IN VERITATE“).

+++ За пръв път ватиканският официоз „Osservatore

Romano“ публикува снимка на убитата в Техеран студентка Неда и многото светещи свещи пред образа й с текст: „В знак на почит към убитата девойка при манифестиците в иранската столица.“

+++ Ватиканският архивар архиепископ Серджио Пагано е заявил пред голяма група журналисти, че огромните архивни документи на папа Пий XII (1939-1958) ще бъдат подгответи и достъпни след пет години, тъй като се нуждаят от специфична класификация. Той е заявил, че в тях има „красиви изненади“ относно ролята на Пий XII. В тях има документи, разкриващи „лични рискове“ на папата, които той поемал, за да спасява евреи от преследването им от нацистите. В момента е в ход процедура за провъзгласяване на Пий XII за блажен, но негови противници и критици възразяват, че той „не се е възпротивял достатъчно решително срещу нацизма“.

+++ Ватиканският официоз „Osservatore Romano“ отделя място на Майкъл Джексън във връзка със смъртта му, като описва живота на музиканта от 1958 г. - от своеобразен вундеркинд до носител на прозвището Краля на попа. Вестникът описва и злополучните обвинения в педофilia, които не са засенчили славата му и уважението сред милионите фенове.

+++ Папа Бенедикт XVI е назначил за секретар на Конгрегацията за епископите португалски архиепископ д-р Мануел Монтейро де Кастро, досегашен нунций в Испания. Архиепископ Монтейро е роден през 1938 г. в Португалия. Завърши Папската дипломатическа академия. Като нунций подгответя посещението на папа Бенедикт XVI в Испания през 2006 г. за Световния конгрес за семействата във Валенсия.

Рубриката води
Петър КОЧУМОВ

Смели в надеждата

Заключително послание на XIII асамблея на KEK

Смели в надеждата. Това е посланието на 750 делегати от 126 християнски църкви (православни, протестантски и старокатолически), участници в XIII генерална асамблея на Конференцията на европейските църкви (KEK), проведена се в Лион от 15 до 21 юли. „Надеждата - се чете в заключителния документ - ни дава радостта, мира, смелостта и свободата. Тя ни освобождава от страхът, отваря сърцата ни и укрепва нашето свидетелстване на възкръсната Господ. Като християни сме призвани към единствената надежда, извор на любов, прошка и помирение.“

В посланието Църквите в Европа посочват своите безпокойства: „Заедно с нашите усилия за обединена и помирена Европа осъждаме факта, че се изграждат нови разделителни стени между нации, култури и религии. Свидетели сме на нови разделения - между постоянни жители и имигранти, между богати и бедни, между работещи и безработни, между имащи права и тези, на които са отнети.“ Посланието обръща специално внимание на климатичните промени и „тежката финансова криза“. „Въпреки всичко - се казва в документа - твърдо сме убедени, че като християни имаме специалната надежда на споделянето именно в ситуации, изглеждащи безнадеждни.“

„Предизвикателството, отправено от асам-

3
ИСТИНА
VERITAS
Брой 8 (1429)
август 2009 г.

**Генерален
настоятел на
францисканците**

На 187-ото общо събрание на францисканския орден в Асизи, Италия, бе избран единодушно брат д-р Хосе Родригес Карвальо за генерален настоятел на ордена. Общото събрание бе ръководено от кардинал Хосе Сарайва Мартенс, който прочете пред 152-мате делегати поздравително послание от папа Бенедикт XVI. Станали прави, делегатите аплодираха посланието на Светия отец и поздравиха 56-годишния генерален настоятел испанец д-р Карвальо. Днес францисканският орден е един от най-големите в Католическата църква и наброява над 15 хиляди духовници в 113 страни на света.

Петър КОЧУМОВ

„Каритас“ - Русе, посрещна доброволци от Бордо

От 8 до 17 юли „Каритас“ - Русе, се превърна в сърце на доброволческата работа, в притегателно място за млади хора от Франция и България, решили да работят доброволно по проектите на католическата организация, да обменят идеи, знания и култура и да изградят приятелства.

Група от осем френски доброволци, водени от Кристиан Жари, директор на „Каритас“ - Бордо, бяха на обменна визита за отдаване на доброволен труд в „Каритас“ - Русе. Младите французи имаха възможност девет дни да работят заедно с ученици от СОУ за европейски езици „Св. Константин-Кирил Философ“ - Русе. Програмата на обмена включваше представяне на проектите на „Каритас“ в Русе, представяне на енорийската организация в града, историята на енорията и развитието й през годините. Французите бяха приети от Никополския епископ Петко Христов, с когото имаха ползтоворен и вдъхновен разговор за традициите в доброволчеството, за силата да помагаш и да си в полза на близкия, за приятелството и действеното милосърдие, за изграждането на връзки и мостове между страните в Европа. Българските и френските младежи работиха с децата с увреждания от дневен център „Милосърдие“, където боядисаха люлките и катерушките в двора, включиха се в арт ателието и из-

работваха сувенири и бижута от глина, подпомагаха децата при провеждане на кинезитерапията и си организираха кулинарна фиеста с български и френски ястия в часовете по готоварство. Срециите на доброволците с възрастните хора, обслужвани по проектите „Храна на колела“ и „Домашни грижи“ в Русе, се оказаха вълнуващи и за две-те страни.

Съвместните 10 дни на работа ни показваха, че доброволчеството е заразно и когато зад него стои ясна кауза, то увлича хората с големи сър-

ца. Българските доброволци - объркани и несигурни в началото на визитата, в нейния край твърдяха с вдъхновение, че са променени и са готови да работят за промяната на живота. Френските доброволци изразиха благодарността си за предоставената им възможност да се запознаят с реалната България, да се докоснат до една различна култура, начин на мислене и заявиха своето желание за партньорство и в бъдеще.

Светломира СЛАВОВА,
„Връзки с обществеността“,
„Каритас“ - Русе

Любов в истината

От стр. 1

тата си енциклика на 29 юни, като в увода обяснява избора на заглавието. Онази „любов в истината, с която Иисус Христос става свидетел чрез земния Си живот и най-вече със Своята смърт и възкресение и която е основната двигателна сила за истинското развитие на човека и на цялото човечество“. Любовта в истината, пише папата, „дава същността на личното отношение към Бог и към близния и е основен принцип не само в микроотношенията, а и в социалните, икономическите и политическите отношения“.

Енцикликата съдържа конкретен анализ на социално-икономическите, културните и политическите механизми в епохата на глобализацията и е опит да вдъхнови дълбоки промени на международно ниво, като насочва вниманието към спешната нужда от нов световен политически авторитет и дълбока реформа на ООН. Тя разглежда и ролята на медиите в епохата на глобализацията, възможностите на новите технологии.

Време е за нови проекти за

На стр. 5

Мистичният опит на Кармила

„Никой не е самoten остров, днес това е видно повече от всяко. Светът ни се характеризира с мултирелигиозна и културна глобализация, която върви редом с икономическа и политическата интеграция. Резултатът се изразява в идеологически, културни и духовни промени в живота на всеки човек във всяка част от света. Да отречем тази многоизмерна действителност, означава да си затворим очите за света около нас. Не, ние я приемаме и започвайки от нея, искаеме да влезем в света около нас истина, свобода, правда и солидарност. Такова усилие е невъзможно въз основа на изключване на индивида, принадлежащ на дадена общност или общество; то е възможно въз основа на самия факт, че всички сме човешки същества.“ Мнозина сигурно ще се учудят, но това са въстъпителните думи от откриването на международен семинар по мистика, проведен в Кармила в Зидине (Босна и Херцегоц이나) през 2007 г.

Човекът е създаден от Бог с любов, призван е да му отвърне с любов и да погледне близкия си очите на тази любов. В един свят, където истиински святото често остава неизвестно като такова и бива подменено от по светски „осветени“ реалности, християнската мистика насочва отново към Бог като Троица, като Любов и Присъствие, като милосърдие и отношение. Същество, което дарява съществуващите, Логос, който предоставя

Мистичен опит и съвремие

интелект, Дух, който преобразява, за да може човекът да съществува по образ Божи - изпълнен с живот, разум и святост. Мистичният опит в християнския смисъл е единение на дух с дух, взаимност в духовно общуwanе. Света Бенедикта от Кръста (Едит Щайн) пише: „Ти (Боже) си пространството, което обгръща моето същество и го скрива в себе си. Изоставено от Теб, моето същество би потънало в пропастта на нищото, от която Ти въздиши моето съществуване. Твоето тяло прониква тайнствено в мен и душата Ти се съединява с моята: не съм вече това, което бях. Идваш и си отиваш, но остава посътото от Теб - блясък, скрит в тяло от прах.“ По такъв начин Откровението прониква душата и се персонифицира, превръщайки богословската наука в богословски живот. Защото човешката личност е храм Божи, дар Божи, Божие присъствие.

Основана на Светата Троица и имаща своя център в Христос, християнската мистика е „божествена наука на любовта“. Наука, защото води до познание, но познание, което тръгва от любовта. Мистичният опит на човека запечатва стъпките му по пътя на единение с Бог. За различните души тези стъпки не изглеждат еднакво, но те се намират на един и същи път - пътя към съвършенството на душата. Големите учители по мистика формулират основните етапи на този път - етапите на пречистване, нощта на чувствата и на духа (свети Йоан Кръстни), преминаването през различните жилища на вътрешния замък на душата (света Тереза Авилска) към центъра й, където обитава Бог.

Примерът на техния живот

показва също, че тази мистика е „реалистична“, т.е. добре вписана в хода на всекидневието им и съответстващо му служение. Така и в нашето съвремие много хора намират в нея смисъл на живота си. Разбират разликата между светската самота и желаното усамотение с Бог. Успяват да намерят своя дълбок и стабилен душевен мир, с който да посрещнат всекидневието си. Усещат се по-силни да срещнат бъдещето си. И съвсем не на последно място откриват съвсем различно измерение на смъртта. Достатъчно е да припомните думите на света Тереза от Лизъо: „Не умирам, а влизам в живота.“ Или на блажена Елисавета на Света Троица: „Отивам към Светлината, към Любовта, към Живота.“

Във века на интернета е едновременно изненадващо и лесно да откриеш, че много млади хора търсят да се докоснат до християнската мистика и конкретно до мистичния опит на Кармила. И тук не говоря за призваните към посветен живот, а за онзи широк кръг от светски хора, които искат да научат нещо повече за молитвата и съзерцанието, да се докоснат до познанието за мистика и мистичен опит в християнската традиция. Да приемем, че подобен интерес е задвижван единствено от любопитство или суета, би бил несериозно. Днешният свят има колкото върхови постижения на науката, толкова и болезнени проблеми на човешката душа. Къде е мистиката в този свят? Тя обича тишината - тишина, която се превръща в Божие слово, във вест, в свидетелство, докато в света има толкова празнословие и лъжи. Мистичната душа е семпла и смиrena, радва се на

обикновеното, търси същественото, Единствения. Светът обича усложненията и сензациите, необикновеното и неповторимото. Мистикът знае да чака, защото се надява, докато светът е нетърпелив за резултати, за успехи. Единият се радва на беднотата си, другият желае да притежава. Единият служи, другият команда. Единият вярва, другият се залъгва. И ако в голямата си част светът игнорира напълно всичко, свързано с мистика, то мистичният опит на кармилските монаси показва, че те никога не са изпускали от молитвения си взор света. И са справедливи към него в онзи смисъл, в който папа Йоан-Павел II казва: „Ние сме справедливи към някого, ако го обичаме.“ И му предлагат път, който дава светлина, свобода и истина. Оказва се, че в забързания ритъм на светското си всекидневие, в бурното море на младостта си, в безизходицата на страданието си човекът си спомня, че има и такъв път. Сред публикации и доклади на богословски семинари намираме поставен въпроса - какъв може да бъде приносът на терезианска кармилска духовност за човека от XXI век? Как да му помогне, за да може той по-добре да познае и изрази себе си? Основание за такива изследвания се намират в самия факт, че времето на света Тереза Авилска и свети Йоан Кръстни е историческата рамка, в която започва да се формира съзнанието на модерния човек. Намираме задълбочени изследвания и препратки на съвременни психологи към учението на света Тереза Авилска и особено към нейния „вътрешен замък на душата“. Става дума за самопътства и от развието на кармилската духовност през миналия ХХ век. Необходима е корекция в пътя на съвременния човек, която да го върне към евангелската извор на откровението, за да преоткрие неговото послание в изначалния му блясък и истина.

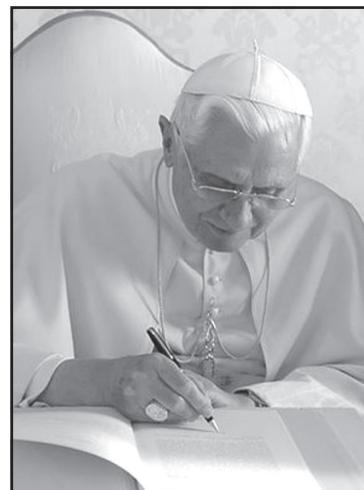
Ирен ЦИБРАНСКА, OCDs
Използвани са материали
от международния семинар
в Зидине, 2007 г.

„Caritas in veritate“ Главните теми на папската енциклика

Третата енциклика на папа Бенедикт XVI следва очертания път от „Populorum Progressio“ на папа Павел VI и е определена като „Rerum Novarum“ на съвременната епоха“. Още в своето въведение Светият отец отбелязва, че Църквата, независимо че не притежава техническите решения на проблемите, възnamерява да подчертава, че истинският прогрес трябва да събере в едно техническия прогрес и силата на любовта, за да се победи злото с добро.

Първа глава носи заглавие „Посланието на „Populorum Progressio“ (параметър 10-20) и подчертава, че още в енцикликата на Павел VI развитието е призвание, защото е породено от един трансценденен призив, тъй като цялостното човешко развитие предполага отговорната свобода на човека и народите. Бавното развитие се поражда от липсата на братски отношения. Независимо че глобализираното общество ни прави по-блиски, то не ни прави братя, пише папата.

Човешкото развитие в нашето време е заглавието на втората глава. Тя посочва глобалния поглед на Павел VI за развитието, включващо премахването на глада, мизерията, епидемите, неграмотността по света. Посочена е появата на нови проблеми като глобализацията, зле използваната финансова дейност, която в по-голямата си част е спекулативна, силните емигрантски вълни, нерегулираното използване на природните ресурси. Също така безспорното нарастване на световното

то богатство, както и нарастването на неравенството. Международните помощи често се отклоняват от техните цели; съществуват корупция и беззаконие; съществува една твърде строга употреба на правото на интелектуална собственост, предимно в здравната сфера. Поради всичко това съществуват обширни територии на бедност и народи, където правата не са зачитани.

В третата глава, озаглавена на „Братство, икономическо развитие и гражданско общество“, се подчертава важността от справедливост в разпределението на благата в обществото. Нужни са справедливи закони, форми на преразпределение, определяни от политика, действия в духа „да се дарява“. Днес се наблюдава нарастването на една космополитна класа от мениджъри, пише папата, която сама определя комисионите и се грижи само за своите акционери, забравяйки, че инвестирането и продукцията

имат и морално значение.

Четвъртата глава на документа със заглавие „Развитие на народите, права и задължения, околна среда“ отбелязва, че индивидуалните права са неделими от общото виждане за правата и задълженията. Например в демографската сфера Църквата подчертава, че демографският растеж не е първоначалната причина за бавното развитие и че широкото виждане към живота е едно социално богатство. В тази глава се говори за финансова етичност, за закрилата на околната среда, за отговорната употреба на енергийните ресурси, за правото на живот и естествена смърт. За вярващия, отбелязва енцикликата, природата е дар от Бог, който трябва да бъде използван отговорно. В този контекст документът разглежда енергийните проблеми. „Присъяването“ на ресурси от страна на държави и властващи групировки, заявява Светият отец, представлява огромно препятствие за развитието на бедните страни.

Петата глава е озаглавена „Сътрудничеството на човешкото семейство“. В нея се припомня, че развитието на народите зависи от признаването им като едно човешко семейство. В тази част на папския документ се говори за религиозната свобода, диалога между вярващите и невярващите, ролята на международното сътрудничество за развитието. В тази глава папата отделя специално внимание на „епохалния“ проблем на емиграцията. „Нито една държава - предупреждава той - не мо-

же сама да разреши емигратските проблеми.“ Всеки емигрант „е човешка личност, която притежава права, които трябва да се зачитат от всички и във всяка ситуация“. В последния параграф папа Бенедикт XVI разглежда необходимостта от реформа в ООН и в „икономическата и финансова международна архитектура“. Нужно е „присъствието на една истинска световна политическа власт“, която да се придържа „към принципите на субсидиарност и солидарност“. Власти, подчертава папата, която да се ползва от „ефективна власт“. Светият отец завършва тази глава, отправяйки апел за изграждането на „едно по-висше ниво на международно устройство“, което да управлява глобализацията.

„Развитието на народите и техниката“ е заглавието на шестата и последна глава на енциклика. В нея се отбелязва, че техниката може да придобие надмошне, ако ефикасността и печалбата се превърнат в единствените критерии за истината. Тук папата говори за „антропологичния въпрос“, посочвайки манипулацията на живота - аборт, евгенетично планиране на раждаемостта, евтаназията, всички практически действия, които подхранват материалната и механичната концепция за човешкия живот. В заключението се подчертава, че разположението към Бог предразполага към благоразположение към братята. Хуманизът, завършва енцикликата „Любов в истината“, който изключва Бог, е нехуманен.

По Радио ВАТИКАН

Междудържавни отзиви

„В този момент на финансова криза и социално-икономически разпад „Любов в истината“ не само е актуална, но прави също и точен анализ от съществена важност.“ С тези думи монс. Адрианус ван Луин, председател на Епископската конференция на Католическата църква в Холандия, изрази задоволството на холандските епископи от новата енциклика на папа Бенедикт XVI. Чрез този социален документ, продължава епископът, „посредством искането за глобално уеднаквяване на икономическите системи папата предлага важни водещи линии както за частната, така и за обществената сфера“.

„Благодарни сме на Светия отец, който също и в своята социална енциклика предлага на света оригиналността на вярата и приноса, който християните могат да дадат за социалното съжителство и развитието.“ Това се чете в нота, разпространена днес от движението „Комунионе е либерационе“.

Новата енциклика на папа Бенедикт XVI е „едно силно и пълно приложение на виждането на християнската вяра относно сложните проблеми, свързани с човешкото развитие“. Така определи енцикликата монс. Винсент Николос,

глава на Католическата църква в Англия и Уелс. „Нашата надежда е тя да бъде прочетена от много хора. Тя заслужава едно задълбочено изучаване“, продължи монс. Винсент, обявявайки, че 21 октомври ще бъде посветен на „Любов в истината“ и на изучаването на социалното учение на Църквата и пазарната икономика.

„Трактат върху моралния растеж на всеки човек и върху развитието - в християнски смисъл - на цялото човечество. Пред тази енциклика имаме чувството, че сме изправени пред един изящен гоблен, избродиран с конци от любов и истина.“ Този е коментарът на монс. Карлос Адзеведо, председател на Комисията за пасторална дейност към Епископската конференция на Католическата църква в Португалия. „Тази енциклика на папа Бенедикт XVI е един от най-задълбочените и цялостни документи за социалната доктрина на Църквата, публикувани досега - подчертава монс. Адзеведо. - Става въпрос за един вид Populorum progressio, приспособен за нашето време, който отваря прозореца на нов етап в социалната доктрина на папа Бенедикт XVI.“

На стр. 6

ИСТИНА
VERITAS

5

Брой 8 (1429)
август 2009 г.

Любов В истината

От стр. 4

управление на феномена на глобализацията, които да дават стойност на човешката личност - това е основното послание от енцикликата „Любов в истината“. Кардинал Ренато Мартино заяви, че според папа Бенедикт XVI настоящата криза изисква преосмисляне на т.нр. западен икономически модел: „От енцикликата изпъква едно позитивно виждане и насърчение към човечеството да наложи необходимите ресурси от истина и воля, за да се преодолеят трудностите.“ „Енцикликата - каза кардиналът - актуализира виждането за цялостното човешко развитие в „Populorum progressio“ чрез три насоки: изискване за хармония на знанието, необходимост от хуманизъм, отворен към Абсолюта, и накрая солидарност - като средство срещу причините за слабото развитие.“

За кардинал Пол Кордес новата енциклика е „льч светлина за обществото“ и за всички християни, понеже утвърждава централното място на човека. Наред с това той уточни, че „Църквата вдъхновява, но не прави политика“. „Енцикликата ясно казва, че Църквата не притежава технически решения и няма намерение да се намесва в политиката на държавите. Социалната доктрина на Църквата не е никакъв „трети път“ или политическа програма, с която да достигне съвършеното общество.“ Социалната доктрина на Църквата е съставна част от евангелизацията, допълни кардинал Кордес, а от друга страна, човекът не може да бъде сведен само до неговия социален живот. Ето защо в енцикликата се подчертава, че без Бог не може да има истинско развитие, а социалните въпроси не могат да бъдат разрешени, ако не бъдат положени в етическа светлина“.

Монс. Джампаоло Крепалди засегна темите за безвъзмездното даряване, като каза, че Христовото послание е „най-голямата помощ, която Църквата може да даде за развитието“. Именно поради това християнството има свое „право на гражданственост в публичното пространство“. Ето защо, обясни монс. Крепалди, в енцикликата „антропологичният въпрос“ става „социален въпрос“. „Раждането и сексуалността, абортът и евтаназията, манипулациите с човешката идентичност и генетичната селекция са социални проблеми от съществена величина и ако бъдат управлявани само според логиката на чистото производство, осъверняват социалната чувствителност, минират смисъла на закона, разяждат семейството и затрудняват приемането на по-слабите.“

По Радио ВАТИКАН

Етика в глобализацията, която да води към развитие

Според „Каритас“ - Интернационалист, новата енциклика на папа Бенедикт XVI „Любов в истината“ акцентира върху справедливостта и общото благо, предлагайки нова визия за икономиката, политика и обществото, основаващи се на споделеното задължение за грижа към човечеството и околната среда.

Енцикликата на папа Павел VI „Populorum Progressio“, публикувана преди повече от 40 години, дава отражение и сега в светлината на глобализацията и разпадането на нерегламентираната свободна пазарна икономика през 2008 г.

Генералният секретар на „Каритас“ - Интернационалист, Леслий Ан сподели, че „Любов в истината“ подчертава как сляпото преследване на печалби, загърбвайки етиката, е станало пагубно за хората и планетата. Енцикликата стига до ключовия момент, че развитието само за десетилетия доведе до тази критична ситуация. Броят на хората, страдащи от глад, се е увеличил

от 100 милиона до над 1 милиард през миналата година.

Кризата разкри системни грешки, генериращи от невнимателна спекулация за облагодетелстването на шепа хора и за сметка на милиони бедни семейства. Но кризата предлага и уникалната възможност да се модернизира глобализацията с цел да работи за мнозинството.

Енцикликата предлага конкретни стъпки, които политиците трябва да проучат, за да ни върнат обратно по пътя към истинското развитие. Тя ни напомня, че финансите и бизнесът могат да работят за цялото човечество, не само за дела на предприемачите. Връщането на справедливия модел, основан върху колективния дълг, е от ключово значение при затваряне на празната между тези, които имат, и тези, които нямат.

„Каритас“ приветства настоящията на папа Бенедикт XVI да се подобри помощта.

На стр. 7

рина на Църквата и който представлява изходната точка на анализа за бъдещето на човечеството.“

Синдикалният свят признава на Светия отец, че е „поставил в центъра на дискусиите темата за труда и негово то достойнство“. За секретаря на една от най-големите синдикални организации в Италия Cisl Рафаеле Бонани папският текст представлява „една надежда и опорна точка“ за съвременното общество.

По Радио ВАТИКАН

Benedicto XVI
CARITAS
IN VERITATE

Carta encíclica sobre
la caridad

EDITORIAL
- SOL

Енциклика стимулира моралната оценка

Покана за задълбочен размисъл

Писмо на италианския президент Джорджо Наполитано до папа Бенедикт XVI по повод на енциклика Caritas in veritate

Главните теми, засягащи живота на човека, и големите въпроси, свързани с нашите общества, така както са изложени в енциклика Caritas in veritate („Любов е в истината“), „са стимул за размисъл, който може да бъде от полза за всички“. Това пише президентът на Италианската република Джорджо Наполитано в писмо до папа Бенедикт XVI.

Италианският президент заявява, че е прочел „с голям интерес“ третата енциклика, чието послание е „отправено към обществото, в което през тези години цари тревога и несигурност не само за перспективите и за бъдещето на световната икономика и развитие, но също и за идващите промени“. Промени, допълва Наполитано - които се открояват „в човешките връзки, в света на труда и на индустрията, във връзките между жителите на планетата и околната среда и природните ресурси, които дълго време са били считани за неизчерпаеми“.

Държавният глава на Италия допълва, че така както са представени в енциклика централните теми за живота на човека по отношение на неговите подобни и големите въпроси, засягащи наше общества, „ще бъдат един стимул за размисъл, който би могъл да бъде от полза за

На стр. 7

Правата на третата енциклика са дадени на Ватиканска издателска къща LEV, подготвила за печат публикации на латински, английски, френски, испански, немски, португалски и полски език с общ тираж 50 хиляди броя. Документът ще бъде публикуван във всички страни по света посредством епископските конференции и националните издателски къщи. Цената на енциклика е 3 евро. Що се отнася до изданието на италиански език, ватиканското издателство е подготвило икономичен тираж (2 евро) и 30 хиляди броя с луксозна корица (8 евро). Освен това издателската къща е дала права на списанията Famiglia Cristiana и Tracce да публикуват свое собствено издание. Същото разрешение е дадено и на издателска къща Cantagalli за публикуването на енциклика с приложен към нея коментар на монс. Джанпаоло Крепалди, секретар на Папския съвет за справедливост и мир. В подготовката е и съвместна публикация на Ватиканска издателска къща и издателска къща AVE, която съдържа коментари на различни експерти. Всекидневникът на Епископската конференция на Католическата църква в Италия „Avvenire“ и диоцезалните седмичници са получили разрешение да отпечатат пълния текст на енциклика.

По Радио ВАТИКАН

Отец Кораго, фра Ели, епископ Петко, г-жа Камелия Касабова, г-н Веселин Близнаков, Негово превъзходителство Камило Дзуколи, кметът на Белене Петър Дулев, кметът на Никопол Валери Желязков и г-н Борислав Лоринков

Да превръщаме вярата в дела

От стр. 1

цари се грижат и да изтъкват пред християнските общности онези християни, които по особен начин се раздават за близките. Такава е традицията да се връчва орден-кръст за благочестиви заслуги „Pro meriti melitensi“.

Фра Ели бе гост на Белене и по друг повод - да отличи инж. Борислав Лоринков, католик от енория „Рождение на Пресвита Дева Мария“, за специалните му благочестиви заслуги към местната католическа общност, към немалко православни християни и общности в района, към Христовата църква изобщо и към нуждаещите се - бедни и болни братя и сестри, в неговото обръжение.

На края на тържествената литургия фра Ели връчи от името на Великия магистър фра Матю Фестинг и от името на Су-

веренния съвет на Малтийския орден, гласували това отлике в Рим, орден-кръст и звание командор „Pro meriti melitensi“ на Борислав пред изпълнената черква и одобрението на събралата се общност. Верен на своята жертвоготовност, отличеният енориаш пък пожела

веднага да подари красавия и изящен орден на енорията - за спомен на поколенията и за пример на младите, че и те биха могли да получат подобна признателност, стига да общат вярата си, да я пазят и да я превръщат в дела.

Христо АНДРОПОВ

Пословици и поговорки

ПЕРСИЙСКИ

Човек би могъл да мине за умен, когато търси мъдростта. Но сметне ли, че я е намерил, значи е глупак.

Двама капитани потапят кораба.

По-добре е да започнеш нещо през нощта, отколкото да не го започнеш.

Съмнението е ключът към познанието.

ПОРТУГАЛСКИ

Луната и любовта си приличат - когато не растат, значи намаляват.

Който купува, когато не може, продава, когато не иска.

РИМСКИ

В нежното припомняне са крие една голяма сила.

Заради незнанието си ние бъркаме, но заради грешките си научаваме.

На поклонничество

СОФИЯ - ЗАГРЕБ - СВЕТИЛИЩЕ МАРИЯ БИСТРИЦА - ДУБРОВНИК

Пътуването беше организирано много добре. Радост си яше по лицата на поклонниците. Ние през четири часа казахме по пътя броеницата заедно с нашите духовници отец Сречко и дякон Йоан. Тъй като отец Сречко официално в автобуса ме назначи като преводач на хърватски, това за мен, Христо, беше голяма чест, понеже и отец Сречко, и Косьо и Гинчето знаят много добре този език.

Щастливците бяхме почти същите като в Лурд - от поклонничеството по случай 150-годишнината от явленията на Божията майка. И тук, в Мария Бистрица, видяхме много набожни хора, хора за пример и поука. Дай, Боже, всички тук да видят това, което ние видяхме - че Бог и Божията майка са неразделно с хората.

Тебе, Боже, хвалим вовеки. Амин!

Христо ГАСПАРОВ,
енориаш от „Свети Йосиф“, София

Свети апостол Яков и светилището Сантиаго де Компостела в Испания

(Продължава
от минния брой)

Още четири абсидоли има по западната стена на трансепта. Откъм входа са издигнати две правоъгълни кули за камбаните, видни са и страничните контрафорси¹⁴, клересторият¹⁵ на трансепта. Покривът на напречния кораб е по-нисък в сравнение с този на главния. Двата покрива са седловидни, а тези на камбанните кули - палатковидни. При внимателно вглеждане се забелязват пиластри¹⁶ на кулите, чиито капители¹⁷ са с класически ордери.¹⁸ Кулите са разделени на пояси чрез три хоризонтални парапета, като в относително ниския и средния пояс се забелязват слепи арки с украса във вдълбнатина на втората. Във високия пояс са отворите с камбаните. Между 70-метровите кули е фигураната на свети Яков като поклонник, заобиколен от учениците си.

Особено забележителна е фигураната скулптура при „Порталът на славата“ (най-ранната западна фасада на катедралата). Тук се вижда образът на Христос, заобиколен от четиримата евангелисти, а над тях - ангели с трънени корони на главите. В краката на Христос е коленичил свети Яков. В полукурга на порталната арка най-отгоре са изобразени 24-те старци, сви-

рещи на различни инструменти, които според Апокалипсиса стоят върху Небесния трон. Интересни с реализма си са каменните фигури и обединяването на скулптурната украса с архитектурата на сградата. При вратите на катедралата са изградени стълбове със сложна абстрактна и фигурана украса. Едни от стълбовете са с фигури от Светото писание, поставени в рамка от колони, които поддържат ниши с кръгли арки, а други са с усукан ствол, преплетен с листовиден мотив.¹⁹

Мнението на историците е, че папа Сикст IV признава поклоннието до Сантиаго де Компостела за равно по значение с това до Рим и Божи гроб. В далечното минало поклонението до Сантиаго не било проблемно и безопасно, както и тези до Йерусалим и Рим. Въпреки издадените официално карти и свещениците, придружаващи поклонниците по отсечки от пътя, наречен Камино, разбойнически банди и мародери често нападали поклонниците. Това положение станало повод в средновековието да се сформира орден от кастилски рицари, които да охраняват поклонниците. Камионото има дължина 800 км. Смята се, че този, който го измине, получава пълна индулгенция на греховете си. Вярва се, че този път

минава точно под Млечния път и отразява енергията на звездите над него. Тъй като днес в Сантиаго се събират поклонници от всички краища на света, освен класически има още пет основни маршрута - френския, северния, Виа де ла Плата, португалския и английския.²⁰

За да се признае валидно поклонничеството, не е необходимо да се измине целият път - при изминати 100 km пеш или 200 km с велосипед поклонничеството се счита за успешно. Срещат се и фанатици, които мъкнат тежести или изминават пътя, пълзейки на колене. По пътя има заслони и евтини хижи за нощуване на разположение на поклонниците, но те като правило са със спартански условия. Изминалите пътя получават писмено удостоверение.²¹

Поклонниците носят своеобразни „униформи“. Към багажа са прикрепени кратунки за вода, носят тояги, с които могат да се подпират, и на врата - миди, с изрисуван върху тях кръста на свети Яков. И тук има предание, което разказва, че някога първият поклонник трябвало да пресече буен поток. Той получил свише указание да мине по брод от подредени мидени черупки.²²

Мощите на светеца и учениците му се намират в криптата под главния олтар, в масивна

сребърна урна. На големи празници и при тържествени богослужения от централния купол на катедралата се спуска голям сребърен полилей. Известен е разказ за епизод, случил се в 1588 г. На тържествена служба в катедралата присъствали моряците от Непобедимата армада. Полилеят (тогава с горящи свещи, изльчващи благовоние) осветявал смелите моряци. Внезапно въжето на полилея се скъсало. Хората се спасили от падащия полилей, но това се приело като лошо предзнаменование - флотът на Филип II бил разбит.²³

Обикновено светецът е изобразен като поклонник - с шапка и перелина, носещ мида - символът му, в ръка с тояга, с кратуна за вода и преметната през рамо чанта. Апостолските му атрибути са книга и свитък, понякога и меч.

Светецът е покровител на Испания, на много градове и храмове, а поклонниците и религиозните общества, носещи името му, се ползват с особено покровителство. Покровител е и на аптекари, дрогери, носачи, шапкари, производители на свещи и на чорапи, на сираци. Защитник е и на воюващите. Грижи се и за хубавото време - за да расте и зреят реколтата.

Сантиаго де Компостела въз-

становява традицията на своята си Свята година, като празнуването се възстановява в 1999 г. Всяка година, в която рожденията дата на апостола - 25 юли, се пада в неделя, се счита за Свята година. Такава бе 2004-а, а следващата ще е 2010-а.

Нека си пожелаем между поклонниците доброта да има и български католици!

Майя ХИЛДЕГАРД

БЕЛЕЖКИ:

14. Контрафорси - тесни, високи стени, които служат за подпора на сградата. В романската и готическата архитектура тяхното изграждане е крайно необходимо, тъй като те държат сградата. Особено са необходими при по-големи помещения в църквата, за да държат романски или готически свод.

15. Клересторий - ред прозорци във високото поле на стената на кораба, които пропускат светлина в черквата.

16. Пиластри - колони, прилепени до стена на сградата.

17. Капител - горният разширен край, чрез който колоната се свързва с тавана.

18. Класически ордери - различни видове украса на капители, изваждани по подобие на украсите на колони в древна Гърция.

19. Коуп, Е. Енциклопедия на архитектурата. София, 2008.

20. Сп. "Туризъм"...

21. Пак там...

22. Пак там...

23. Пак там...

„Caritas in veritate“

Международни отзиви

Покана за задълбочен размисъл

От стр. 6

всички“.

Вижданията на папата по социалния въпрос, станал антропологичен, представляват за президента Наполитано „една покана за задълбочен размисъл върху много аспекти на живота“. Едно преосмисляне, завършва държавният глава, при-

помнайки думите на Светия отец в енциклика, което изиска по-специално нов и задълбочен размисъл върху „значението на икономиката и на нейните цели“ и „една дълбока и далновидна преоценка на модела на развитие, за да бъдат коригирани нередностите и отклоненията“.

По Радио ВАТИКАН

Етика в глобализацията, която да води към развитие

От стр. 5

При срещата на Г-8 в Акуила богати страни като Франция и Италия отрязаха помощите за бедните. Ние се обръщаме към тях да изпълнят своите обещания за предоставяне на 0,7% от БВП за помощи в чужбина и да извършват работа в помощ на бедните, е не за допорите.

Папата се обръща категорично за реформиране на ООН и икономическите институции. ООН, Международният валутен фонд и Световната банка трябва да осигурят по-голямо участие на бедните страни в процеса на вземане на решения.

„Папа Бенедикт XVI говори

за нашето „сериозно задължение“ за опазване на околната среда. Надяваме се, че световните лидери ще се вслушат в призыва му за международен консенсус и че замърсителите трябва да заплатят цената за извършеното от тях, след като се срещнат за разговори в Копенхаген през декември. Както казва Светият отец, индивидите в богатите държави трябва да променят начина си на живот и своята безотговорна консумация, ако искаме да запазим ресурсите си.

„Посланието към работещите в хуманитарната сфера и сферата на развитието по света е, че в нашата любов към човечеството ние се стремим към справедливост и към общото благо. „Каритас“ приветства потвърждението, че истинската любов търси причините за бедността и начините да я преодолее.

„Каритас“ - България

Въпросът е етичен

Италиански професори икономисти коментират папската енциклика „Caritas in veritate“

Професори и доценти по икономика от различни университети участваха в конференция, посветена на папската енциклика „Caritas in veritate“ („Любовта е в истината“), организирана от Бюрото за университетска пастирска дейност към Римския викариат. Целта на срещата бе търсенето на пътища за цялостното развитие на човека и общото благо чрез икономиката.

Леонардо Бекети, доцент по политическа икономика в римския университет „Тор Вергата“, каза: „Голямата революция на тази енциклика е да се разбере, че икономическата система работи по-добре и към цялостното развитие на човека, когато самият човек бъде признат в негово богатство и комплексност. Т.е. нещата, които правят човека щастлив, са елементите за развитата икономика. Особено днес икономиката зависи изключително от доверието, споделяното и качеството на личните отношения между икономистите. Всички фактори, допринасящи за развитието и цялостната реализация на човека, са същите фактори, които допринасят за плодовитостта на икономиката. Папата говори за микрофинанси, фондове, етически банки и солидарност. Смятам, че с това той отправя предизвикателство към учени и изследователи, за да подчертая ясно техните допирни точки и да изтъкне ограниченията. Но също така и признатието на всички ония, които конкретно в ежедневния живот демонстрират, че тази новост е възможна.“

Професор Луиджио Бруни, доцент по политическа икономика в миланския университет „Висcosa“ и професор в университета „Sophia“ на Движението на фоколарите обясни: „Енциклика е много важна, тъй като представлява крайъгълен камък в настоящия момент на размисъл за пазара, икономиката, финансите и обществения живот. Никога досега пазарът не е бил възвисян като единствена форма на свободни и гражданска отношения. Някои други обаче го виждат като място за уронване на гражданска ценности и корумпиращо морала. Линията на папата последователно следва християнски хуманизъм и традициите на гражданска икономика, която вижда пазара като място за обществен живот и както всички други области приема чертите на хората, които го обитават. Всъщност най-много в енциклика ме впечатли призовът към единството на живота. Към дихотомията, оставена ни от древните гърци за тяло и душа, духовен и материален живот, днес се

прибавят даряването и пазарът, безвъзмездното и икономиката. Първите редове на енциклика започват именно така: „Любовта възхвалява участието в развитието, в икономиката и в политиката.“ Това е изключително, тъй като се унифицират икономиката и гражданският аспект с духовното и хуманистиката. Папата ни казва, че човешката пълнота може да се живее като християни в семейството, общността и духовния живот, но със същата любов може изцяло да се участва в и политиката и икономиката.“

Независимо че енциклика „Caritas in veritate“ е посветена на социални теми, тя предлага в действителност и главното антропологично предизвикателство на вероучителството на папа Бенедикт XVI - човекът самосъздал ли се е, или зависи от Бог? Папата ни предупреждава, че в икономиката както в биоетиката решенията за проблемите на човечеството не могат да бъдат само технически, а трябва да се съобразяват с нуждите на личността, надарена с тяло и душа. Това е друга стъпка към преодоляването на конфликта между вяра и разум, но също така и едно предизвикателство за мисълта на миряните. Това обяснява **Стефано Семпличи**, професор по социална етика в университета „Тор Вергата“ в Рим и продължава: „Повтаряки и осъвременявайки голямото вероучителство на „Populorum Progressio“, папа Бенедикт XVI се спира на главните принципи, но също и на големите противоречия, които са свързани с икономическото развитие и с регулирането на пазара. Всички тези теми обаче трябва да бъдат включени във водещата мисъл на Светия отец, т.е. в антропологичния въпрос. Папата повтаря още веднъж, че не съществува икономическа дейност, насочена само към максимализирането на един параметър, като например печалбата. Това е все едно че папата ни казва да внимаваме и да не мислим, че съществува едно измерение на човешкото - независимо колко е важно и значително то, като икономиката. Сама по себе си тя не е способна да разреши проблема на човека в неговата цялост. Следователно въпросът остава коренно етичен и затова неотменно се преплита с тази програма, на която Бенедикт XVI посвети енергия и сили още от началото на своя понтификат, т.е. биоетичния въпрос. Защото там, където е замесен животът в неговото състояние на голяма слабост - значи в началото и в края му, там е замесена стойността, която ние признаваме на човека и на неговото достойнство.“

По Радио ВАТИКАН

7 ИСТИНА
VERITAS

Брой 8 (1429)
август 2009 г.

Ти ме издигна го Себе Си...

В годината, посветена от папа Бенедикт XVI на свещеника (19 юни 2009 г. - 19 юни 2010 г.), размишляваме за тайнството на свещенство, което - както и други тайнства - Иисус Христос е учредил в Своята Църква. Бог е сътворил човека от любов и за любов и човек без любов не може да живее. Пълнотата на Божията любов ни е открита и подарена в Иисус Христос. Иисус Христос спасява всеки човек и става наше помирение пред Отец. Пълнотата на тайната на Христовата обич към човеците се показва и осъществява на Кръста, където Христос - като Върховен и Единствен свещеник на своя Отец - принася Себе Си като жертва за помирение на човеците с Отец. И в тази жертва се проявява най-голямата любов на Бог Отец към човеците, Който чрез жертвата на Сина Си отваря на човеците вратата на спасението, което сами са затворили. Иисус Христос е минавал през градовете и селата на Палестина и е възкресявал мъртвите, лекувал е болните, утешавал е тези, които са били нажалени, защитавал е бедните, прощавал е грешовете, благославял е децата, проявявал е милостърдие, доброта, любов, възвестявал е на хората Отца и Неговото царство, бил е посредник между Отца и човеците.

След Своето възнесение на небето Иисус желал Неговото спасително дело да продължа на земята и затова избира апостолите, които е нарекъл приятели и на които е доверил всички тайни, които е чул от Отца си, и ги е изпратил да про-

На стр. 10

дължат Неговото Божествено послание във вяра и любов. След тях вече двайсет века Иисус призовава, избира и освещава човеците - тези, които иска да продължат Неговото дело и Той Самият да действа чрез тях. И наистина не е свещеник онзи, който действа от себе си, от свое име. Свещеник е този, в когото действа самият Иисус. Христос е Единственият свещеник и това единствено Свещенство на Иисус Христос е присъстващо в свещеника, без да се намалява тази единственост на свещенството на Христос. За това ни говори ясно свети Тома от Аквино в своя коментар на посланието до евреите, където казва: „Така само и единствено Христос е истинският свещеник, всички останали са Негови служители.“ В Катехизиса на Католическата църква четем много хубав синтез, в който се говори как Иисус действа чрез свещеника: „При църковната служба на ръкоположен служител Иисус сам присъства в Своята Църква в качеството на Глава на Своето тяло, пастир на Своето стадо, Първосвещеник на изкупителната жертва, Учител на Истината. Точно това има предвид Църквата, като казва, че свещеникът по силата на тайнството свещенство действа „in persona Christi Capitis“... Това е същият свещеник, Иисус Христос, чиято роля свещеникът възстановява. Така той наистина наподобява на Върховния Първосвещеник поради свещеническото посвещение, което е получил, и се ползва от

На стр. 10

Сто и петдесетата годишнина от смъртта на свети Жан-Мари Виане, енорийски свещеник на селцето Арс до гр. Лион, е поводът дните от 19 юни 2009 г. до 19 юни 2010 г. да бъдат включени в годината, посветена на свещеника. Като съ-работник на Бог, Негов служител и разпоредник на Тайните Божии - както го определя апостол Павел, свещеникът заслужава тази чест. На него-вото благодатно служение се осланят чедата на Църквата, които - пак според апостол Павел - са Божия нива и Божие здание (вж. 1 Кор. 3, 9 и 4, 1). Ето защо те го даряват с уважението и обичта си. От своя страна Църквата като родна майка обгръща с внимание и любов свещеника, който изгражда отговорната си мисия върху двата основни стълба - Словото и Тайнствата (папа Бенедикт XVI, 1 юли 2009 г.).

Сред документите на II ватикански събор видно място е отредено на декрета „Presbyterorum ordinis“ - за служението и живота на свещениците, 7 декември 1965 г. Век преди появата на този декрет животът и служението на енорийски свещеник Жан-Мари Виане, провъзгласен за образец и патрон на свещениците, протича в руслото на духа и буквата на залегналите в споменатия декрет постановки и препоръки. Тъй че в този раздел от работата на събора той се явява своего рода предтеча.

Във връзка с честването на светлия Марииин празник Успение Богородично нека си припомним посветената на Божията майка глава от катехизиса на свети Жан-Мари Виане.

не. Той е предназначен основно за деца, подготвящи се за Първо причастие. Катехизисът включва три части: истини на вярата - съгласно Символа на вярата; благодатта и светите тайства; Божиите заповеди. Катехизисът е съставен според указанията на свети Августин, епископ Ипонски: „Няма по-добър метод за търсене на истината от този да се пристъпи към нея чрез въпроси и отговори.“ (Soliloques II, VIII, 14 - Разговор насаме).

1. Къде Иисус стана човек?

- Иисус Христос стана човек в утробата на Пресвета Дева Мария.

2. Кой образува тялото Иисусово в утробата на Пресвета Дева Мария?

- Благодатта на Свети Дух образува тялото Иисусово в утробата на Пресветата Дева.

3. Това означава ли, че свети Йосиф не е баща на Иисус?

- Да, свети Йосиф не е баща на Иисус, тъй като Бог, станал човек, няма баща на земята.

4. Света Дева Мария, ставайки майка на Сина Божи, престана ли да бъде девица?

- Не, Мария, ставайки майка на Сина Божи, остана завинаги девица. Това е чудо на Свети Дух.

5. В кой ден Синът Божи стана човек?

- Синът Божи стана човек, когато Дева Мария отговори на архангел Гавраил: „Нека ми бъде по думата ти.“ Това се случи в деня Благовещение, който честваме на 25 март.

6. Защо наричаме Мария Майка Божия?

- Наричаме Мария Майка Божия, защото е майка на Син,

които е Бог.

7. Защо наричаме Мария наша майка?

- Наричаме Мария наша майка, защото е майка на всички човеци, които Иисус дойде да изкупи.

8. Защо наричаме Мария Безскверно зачната?

- Наричаме Мария Безскверно зачната, защото Бог предпази Мария от първородния гръх: тя бе зачната без гръх.

Посветената на Света Богородица глава завършва с думи за размишление: „Светата Дева е това прекрасно създание, което никога не е обиждало Бог.“

Днес селцето Арс заедно със Светите земи, Рим, Компостела, Лурд, Фатима, Гуделупа, Ченстохова е сред най-известните поклоннически места за католиците от цял свят. Този факт потвърждава основанието сто и петдесетата годишнина от смъртта на свети Жан-Мари Виане, енорийски свещеник на селцето Арс, да даде повод за провъзгласяване на тази година за Година на свещеника.

Иван ТЕОФИЛОВ

Бог е много търпелив и уважава свободния избор на человека.

Годините минават и Валтер опознава все по-отлизо отците пасионисти, които се грижат за голямото светилище на свети Габриел на Скръбната майка. Тайната на страданието и на кръста го привличат все повече, започва да участва в „Тендополи“ (младежко движение, създадено от свещеник пасионист). И така до 1992 г., когато решава да постъпи в манастир на пасионисти. Той започва своята свещеническа формация, подкрепян от семейството си и тяхната дълбока молитва и вяра.

През 1995 г. полага първите си обети в конгрегацията на пасионистите и приема името отец Валтер на Непорочното сърце Мариино. Любовта на Божията майка го придружава винаги и го подкрепя в трудните моменти.

През 1998 г. полага вечни монашески обети в светилището на свети Габриел в Изола дел Гран Сасо. През юли същата година идва в България да посети мисията на отците пасионисти и общика енориите в Северна България.

На 29 юни 1999 г. е ръкоположен за свещеник в светилището на блажения Бернардо Сивестрели (пасионист) в Мориконе.

През август 1999 г. отец Валтер пристига в България в помощ на другите мисионери в Никополска епархия.

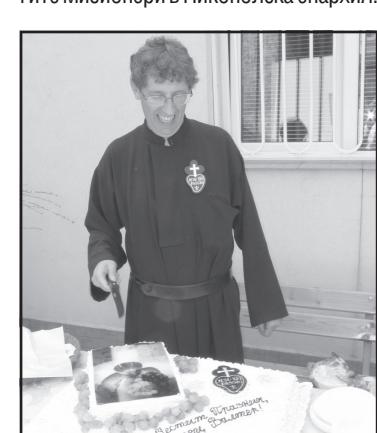
Отец Валтер Гора е роден на 18 декември 1962 г. в Рим. Той е четвъртото от петте деца на Марчела и Глауко Гора. Обгрижен е с голяма любов от родители, братя и сестри и расте, възпитаван в християнските принципи.

Заради работата семейството няколко пъти променя мястото си на живеене, но това само помага на Валтер да разбере, че нищо не е наше на тази земя и това, което е важно, са сплотеността и любовта в семейството.

По време на основното си обучение той започва да спортува, като леката атлетика е неговият предпочитан спорт. Участва в различни състезания и печели много награди дори на национално ниво.

Независимо че е ангажиран с училището и спорта, Валтер води и богат духовен живот. Той е член на „Католическа дейност“ в Терамо. В тази църковна организация се формират душата и сърцето му, научава се да се среща с Бог, да говори с Него и да се моли.

След завършване на училището отива да следва ветеринарна медицина. Обаче планът на Бог не е точно такъв за Валтер - Той го иска за лекар на душите. Не е лесно да се поеме този път и да се вземат правилните решения. Но както знаем,

По делата им ще ги познаете

Един млад свещеник, мисионер в Никополска епархия, отпразнува 10-годишнината от своето свещеническо ръкоположение. Италианец, пасионист, с голяма надеждост към блажението Евгений Босилков, горещ почитател на България - това е отец Валтер Гора, енорийски свещеник на католическата енория в Русе и на катедралния храм „Свети Павел от Кръста“. Повод за този материал е вълнуващият празник, състоял се в Русе на 28 юни т.г. В този ден отец Валтер отбелаяз 10-годишния юбилей от своето свещеническо ръкоположение.

Срок нито дълъг, нито къс, но когато се измерва по делата на человека - напълно достатъчен. Ще започна с това, че вървачите от Русе са силно привързани към своя свещеник и го обичат безрезервно. Той за тях е духовен водач, пастир и модел за подражание. Още - верен приятел, готов винаги да утеши с добра дума; да даде наставление на този, който търси пътя; да изслуша проблемите на хората; да порицае, когато е необходимо, но винаги много умено, тактично и с уважение към достойнството на другия. За търсещите светлината на Божието слово отец Валтер е незаменим пастир, проповедник и изповедник. Той поддържа и

прекрасни отношения с другите християнски деноминации в Русе. Православната, арменска и протестантската общност в града го познават добре и говорят с уважение за него. Чести гости по повод празници в катедралата са Русенският митрополит Неофит, отец Стефан Стефанов, отец Доброрим Димитров, отец Дириар Надавиан и други духовни лица.

Отец Валтер е секретар на епископа на Никополската епархия монс. Петко Христов, член е на Епархийния пасторален съвет и съвестно изпълнява задълженията си. Този млад мисионер е ръкоположен за свещеник на 29 юни 1999 г. и същата година идва да работи в мисията на отците пасионисти в България. През 2000 г. е определен за енорийски свещеник на енорията в Русе. Работи с любов с всички - с децата, младежите, семействата, възрастните. Неговата младост му дава необходимите сили и кураж да посреща всяка предизвикателства.

Водени от своята любов и привързаност, неговите енории организираха празник по случай годишнината с много изненади. На 28 юни от 10 часа отец Валтер отслужи благодарствена литургия в катедралата, за да благодари на Бог за дара на свещенството. По време на службата свещеникът няколко пъти благодари за получената духовна подкрепа - на родителите си, на семейството си, на всички духовници - негови наставници и колеги, на приятелите си, на вървачите от Русе и

от епархията. По време на проповедта си отец Валтер сподели много свои чувства, които го вълнуваха в момента, и преживявания, оформили неговото звание. Ние, присъстващите на месата, много често реагираме на думите му със сълзи на вълнение и умиление. Трудно е да се владееш, когато обичан приятел излива пред теб душата си. Всички се молихме за отец Валтер по време на молитвата на верните. Литургията завърши и започнаха изненади...

Всички изляхме „Многая лета“ и поднесохме букети и благопожелания на юбиляра. Две деца подариха на отец Валтер червена литургична дреха (казула) от името на всички енориаши и приятели. Две момиченца от общността бяха подгответи на италиански песенца „Благодаря, Иисус“. По време на тяхното изпълнение на екран беше прожектирано слайд шоу, кое съдържаше притча за молива, снимки от детството и живота на отец Валтер, пожелания и наставления към него. Той от своя страна подари на всички възпоменателни иконички от юбилея. Навън чакаха още изненади - 15-килограмова торта със знака на пасионистите и шампанско. Всички вдигнахме наздравица за младия мисионер, когото Бог изпрати в България, в нашата епархия, страдала така дълго от липса на свещеници, но сега вече радваща се на пролетта, на прекрасното бъдеще, предречено от нашия небесен покровител блажения Евгений Босилков.

Росица ЗЛАТЕВА

**Към католическата младеж в България
И към всички, които желаят да се присъединят
Девет месеца молитва за младежите
в България и в целия свят**

Да бъдем светлината на света...

ОСМА ГОДИНА
От април до декември
Септември 2009 г.

Да се молим за младежите, които са потънали в алчността и стремежа да се издигнат над другите с цената на всичко!

Имало едно време един цар на име Мидас. Той искал да притежава всичкото злато на света. След като получил златото на света, той пожелал всичко, до което се докосне, да се превърща в злато. И желанието му се събудило, но заради него загубил най-ценното - дъщеря си, която по невнимание докоснал и превърнал в златна статуя.

Днес светът е завладян от алчността и стремежа на всички да е над другите. За жалост има много Мидасовци, желаещи пари, власт и всички блага на света. В стремежа си да получат всичко, те загубват всичко. Губят способността да се радват на истинските неща - да се усмихнат, да дават, без да очакват... Това са все просстички неща, които обаче се оказват много трудни, защото всички иска всичко само за себе си. Не знам кой е нарекъл алчността алчност, но ми се струва, че съществува, откак-

то Ева е отхапала от забранения плод. Тя се е полакомила, искала е от всичко да опита, да има и да знае. Алчността и желанието да имаме всичко идват след първородния грех. Но да не забравяме, че Бог ни е дал воля и свободен избор. Всеки от нас може да стане цар Мидас и да притежава всичко само за себе си, но след време всичко около него ще е от злато, с което той няма да може да споделя, да търси съчувствие и да получава утеша. Всеки има проблеми и притеснения, дори и този, който има всичко! Той е сам и освен това много беден, защото му липсва дори душата, която е заменил с богатство.

Тези хора са наистина бедни, нещастни, загубили всичко. Бог да ни дава силна воля да не се превърнем в Мидасовци и нека се молим за душите на тези, които се подългват като Ева - за всички грешници. Дяволът е силен, но молитвите ни са много по-силни, защото Бог ни обича и ни е дал молитвата като щит. Затова нека се молим с този цитат от Евангелието; нека той бъде и призив за всички Мидасовци: „**Продайте си имотите и дайте милости. Пригответе си кесии, ко-**

ито да не овехтяват, съкрайще на небесата, което да се не изчерпа, където краец не приближава, и което молец не поврежда; защото дето е съкровището ви, там ще бъде и сърцето ви“ (Лк. 12, 33-34). Нека Бог бъде с всички нас и ни показва истинското богатство, защото всеки от нас е слаб и податлив, във всеки от нас има малък и голям Мидас.

*

Лука 12, 33-34
В светлината на първа скръб на тайна - Молитвата на Иисус в Гетсиманската градина

Отче наш...

Радвай се... (10 пъти)

Слава на Отца...

Блажени Евгений, Камен, Павел и Йосафат, мъченици за вярата - бъдете светлина за нас!

Свети Йоане, Предтеча Господен - моли се за нас!

Младежко молитвено движение NIKA

...И СОЛА НА ЗЕМЯТА

свещеникът само държи в ръцете си книга.

Другите две снимки са правени вероятно пред самата черква. Стената, прозорците, вратата и интериорът на едната горят в полза на това мое предположение. Столчето, на което е състъпила Биолетка, е същото като тези, които може би и до ден днешен пазим в някои от домовете си. Поне ние имаме такива. На тези две снимки присъстват двама млади мъже с типичните македонски мустаци. Единият е с шапка, а другият - гол глава. Зад тях на едната снимка се вижда жена, седнала на прага на вратата. Другата е правена по място преценка в преддверието на черквата „Света Богородица“. Съдя за това по сводовете към входната врата, „килима“ от плочки на по-да и дивана, на който са седнали дядо Епифаний, баба Гана и снахата Радка. Биолетка този път е седнала на същото дърво столче.

На всичките четири снимки дядо Епифаний е видимо в напреднала възраст, но е в добра физическа и умствена кондиция. Тази своя кондиция той запазва до дълбока старост, почти до кончината си.

Ето какви изненади крият семейните архиви. Дължни сме да продължим да издирваме, съх-

Посланията на апостол Павел

Първо към Тимотей

Първото послание към Тимотей и посланието към Тит, близки по съдържание и форма, са написани по аналогични исторически обстоятелства, очевидно в Македония. В първото апостоль се обръща към Тимотей, който е в Ефес (1 Тим. 1, 3), където апостолът се надявал да отиде (3, 14; 4, 13), а във второто - към Тит, когото той оставил в Крит (Тит. 1, 5). Павел имал намерение да прекара зимата в Епир (Никопол), където Тит е трябвало да отиде при него (Тит. 3, 12). Първото послание към Тимотей и това към Тит могат да се датират към 65 г. Те съдържат указания, касаещи управлението на християнските общини, които Павел им е доверил. Затова от XVIII в. тези послания започват да се наричат пастирски. Наименование епископ очевидно още тогава е било синоним на презвитер (Тит. 1, 5-7), както и по-рано (Деян. 20, 17-18), когато първите общини са се управлявали от колегии на презвитери (Тит. 1, 5). Още нищо не подсказва за явяването на епископското единовластие, за което се говори в писанията на свети Игнатий Антиохийски. Обаче тази революция вече се подготвя. Макар доверени на Павел лица да управляват няколко общини като неприкрепени към една от тях (Тит. 1, 5), те представляват апостолската власт, която преминава към тях като приемници на апостола и която после ще принадлежи на главата на съвета от презвитери, ставайки епископ (в нашето разбиране на думата). Наличието на този промеждутъчен стадий на организация е исторически засвидетелствано.

Трябва да се отбележи, че епископите презвитери са били не само администратори, завеждащи материалните въпроси, но на тях основно е възложено обучението и управлението (1 Тим. 3, 2 и 5; 5, 17; Тит. 1, 7 и 9). Те са действащи „басни и родословия безконечни“ (1 Тим. 1, 4), тези „юдейски басни“ (Тит. 3, 9) заедно с ригористическите предписания (1 Тим. 1, 3) се явяват очевидно плодове на елинизирания и синкретичен юдаизъм, които довели до колосален смут.

вителните предшественици на нашите епископи и свещеници. Настойчивите наставления да се придържат към „здравото учение“ (1 Тим. 1, 10 и сл.), да пазят залога на вярата (1 Тим. 6, 20; 2 Тим. 1, 14) се обясняват с това, че апостолът, чувствайки се близо до

смъртта, предпазва своите млади сътрудници от увличания по опасни лъжеучения. Той забелязва, че в общата им хора, „заразени от страстта към състезания и пререкания“ (1 Тим. 6, 4), към нововъведения, които водят към „корабокрушение във вярата“ (1 Тим. 1, 19). Тези „басни и родословия безконечни“ (1 Тим. 1, 4), тези „юдейски басни“ (Тит. 3, 9) заедно с ригористическите предписания (1 Тим. 1, 3) се явяват очевидно плодове на елинизирания и синкретичен юдаизъм, които довели до колосален смут.

Послание до Тит

Езичник по произход, обърнат в християнството от Павел, Тит става един от най-близките сподвижници на апостола между езичниците. Той съпровожда него и Варнава на Иерусалимския събор (Деян. 15). Следвайки своя наставник по време на неговото пътешествие, Тит нееднократно изпълнява поръченията на апостола за устройството на църковния живот и новите общини, на които Павел благовества (1 Кор. 1, 17). В периода между първото и второто затворничество в Рим Павел посещава Крит и оставя там Тит като „епископ“, поръчайки му да постави презвитери във всички градове на острова (Тит. 1, 5). За да укрепи своя верен ученик в неговия труд на новото поприще, апостолът му пише около 65 г. пасторско послание. След това Тит пътува до Далмация (2 Тим. 4, 10); по-късно след смъртта на Павел се връща при своето паство и пребива в Крит до края на дните си.

Из „Библия с приложение“, 1983 г., Брюксел
Превод Ани ГЕОРГИЕВА

раняваме и популяризирате то-ва, което все още може да бъде открито.

Поколенията след нас ще са ни благодарни!

Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ,
KdB

Казанлък

9

ИСТИНА
VERITAS

Брой 8 (1429)
август 2009 г.

Ти ме издигна го Себе Си...

От стр. 8

властта да действа със силата и в името на самия Христос" (ККЦ 1548).

Самият Иисус Христос действа в лицето на свещеника. Има-ме неизмеримо много примери, където Иисус ни потвърждава тази истина. Така например при явленията Си Иисус изисква от света Фаустина да ходи на изповед, като винаги й говори: „Аз ще те чакам в изповедалната.“ Не говори, че в изповедалната ще я чака свещеник, но „Аз ще те чакам в изповедалната“. Самият Иисус действа чрез свещеника и това е една голяма тайна на Иисусово смирене. Иисус избира човеки, които имат своите слабости - като всички други хора - и чрез тях действия и води другите души. Това може само Иисус, Който е толкова смирен. Свещениците чрез ръкополагане приемат особените дарове на Свети Дух, които по особен начин ги уподобяват на Иисус Христос и по този начин могат да действат от името на Иисус Христос, Който е глава на Църквата.

И по този начин, както казва папа Йоан-Павел II в апостолическото си писмо „Pastores dabo vobis“, Христос по видим начин продължава своето послание на тази земя.

Във втора точка на декрета „Presbyterorum ordinis“ от II ватикански събор се говори за главни служби на свещениците в Църквата, а това са: служение на Божието слово, служение на Евхаристията и на останалите тайнства както и възпитаване на Божия народ. Свещениците продължават мисията на апостолите и възвестяват Иисусовото евангелие и това служение черпи сила и мощ от Христовата жертва. Цел на това служение е целият народ да се поднесе на Бог като всеобща жертва чрез Великия свещеник, Който и сам себе Си принесе чрез Своите страдания и смърт.

Кой е свещеник? На онези, които били изпратени от Йерусалим при свети Йоан Кръстител и отправили въпроса „Кой си ти?“, Йоан отговаря, че не той е Христос, а че е гласът, който вика в пустинята. А на въпроса: „Кой е свещеник?“, свети Жан-Мари Виане отговаря: „Свещеник е този, който продължава делото на Изкуплението на земята... Ако човек би изцяло разбрал добре мястото на свещеника тук, на земята, той би умръл, но не от страх, а от любов.“ Свещенството е любов на Иисусовото сърце. И поради това Божият раб Иоан-Павел II е пожелал на празника „Сърце Иисусово“ да се моли особено за светостта на свещениците.

Свещенството е любовта на Иисусовото сърце. Да поддържа много близки отношения с Иисус Учител и Приятел, е нещо, което е неизмеримо важно за свещеника. А задълбочаването на близостта с Иисус се случва в молитвата. Без молитва не може да остане нито един християнин, а това още повече се отнася за свещеника.

Подобно на Иисус Христос свещеникът, Негов служител, трябва да бъде готов на несправедливи презрения и обвинения. Както и свети Йоан Кръстител свещеникът е призван да говори Божите слова, Божието учение, било то лесно или не, а не само да внимава какво ще кажат хората или политиците. Имаме големите примери на папите Йоан-Павел II и Бенедикт XVI. Свети Йоан Кръстител е бил готов директно да каже на царя, че е прелюбодец и че не спазва Божия закон. Пророк Йеремия е възвестявал лоша съдба на своя народ, ако не се обърне от своя път и затова е бил хвърлен в затвора, преследван и презрян. Затова не е добро за свещеника да попадне под похвалите на тези, които имат мош в този свят; той не е призван да се стреми към почетните и властта, а към Иисусовия кръст и Божията мъдрост. Свещеникът чрез благодатта на ръкополагането е пророк и е призван да храни народа не с фалшиви надежди, а да призовава към почитане на Истинския Бог.

Свещеникът е смъртен човек, но дарява безсмъртие. Свещеникът носи своите слабости, но притежава голямата благодат и властта да може да затваря вратите на ада и да отваря вратите на Небето на онези хора, които се разкрайват и просят помощ от Бог.

Когато свещеникът прави добро и е свят, светът не иска да признае това. Ала съгрешили, веднага го сочат като голям отрицателен пример. Светът е готов да проща на всички, но не и на свещеника. И до края на времената свещеникът ще бъде човекът, който е много търсен, а в същото време и най-неразбраният, и най-мразеният човек на тази земя. Човек, обект на противоречия, подобно на Иисус. Той не е на този свят да носи спокойствие, а борба.

Не се говори много за светите свещеници, живеещи в скритост, в мълчание, в молитва, а на първо място се извеждат онези, които имат поведение подобно на Юда, който е бил с Иисус, но Го е предал и е работил за Неговата смърт. Ясно е, че има такива свещеници, знаем и за много различни скандали, които са направили, но също е вярно и трябва да бъдем реалисти, че има и много свещеници, които живеят скрито своя живот с Бог и не желаят много да се говори за тях. Въщност и светът не иска да се говори за такива свети свещеници - да не би да станат пример и да събудят съвестта на онези грешни хора, които се оправдават, че и свещениците са грешни и лоши и така да намирят извинение, за да вършат грешни дела. Свещеник, който се води от мнението на този свят, е свещеник на този свят, а не свещеник на Иисус Христос.

Свещеникът е осветен от Бог и води душите към Бог. Но дяволът, неприятелят на човеките, иска да унищожи спасението на човеците и едни от най-големите му възможности са да действа срещу свещениците по различни начини. Светът и дяволът най-много нападат свещениците, много повече, отколкото другите християни, защото победи ли един свещеникът.

На стр. 11

Всяка година на 15 август вярващите християни по света честват преминаването в

Бъди благословена от Господа Вседържителя за Вечни Времена (Иудит 15, 10)

Небето с тяло и дух на Дева Мария - тази необикновена майка, която е родила Спасителя според Божия промисъл за спасението на света. На този ден всички нейни светилища по света се изпълват с хиляди хора, които отиват да я почетат и да й отправят мо-

литви за закрила, спасение и изцеление. И това никак не е случайно! Тя, Царицата на Небесата, чиято глава е украсена с дванадесет звезди (същите тези звезди, които красят и флага на Европа и ко-

На стр. 11

Миропомазание в Белене

Ние, вярващите от двете енории на Белене, както всяка година, така и тази отдавна почит на едно много важно тайнство, а именно тайнството миропомазание.

Изминаха две години в непрекъсната системна подготовка на децата, които съвестно и с желание участваха в неделния катехизис и после в литургията. Като финал на тази подготовка от 25 до 27 юни децата участваха в духовни упражнения, организирани в енория „Рождение на Благена Дева Мария“.

През първия ден с тях бе отец Енцо от енория Ореш. Той заедно с децата чрез игри и жестове припомнли кои са даровете на Свети Дух. На втория ден от духовните уп-

ражнения енористът ни отец Корадо поднесе катехизис на тема „Църквата като енория. Домашната църква. Църквата като сграда“. Той разясни на децата, че Църквата, това съмение, цялата християнска общност. Също така обект на темата бяха и званията. Кой какво звание има в Църквата. Като пример за това той даде апостолите, пророк Самуил. Третият ден бе заключителен; всяко дете сподели защо иска да бъде миропомазано. Това бе и денят, в който децата се изпълняха.

И трите дена започваха с утринна молитва, броеница, песни и завършваха с десетминутна лична молитва, като това бе и моментът, в който децата се научиха да „говорят“ с Бог.

Тържествената литургия бе отслужена от епископ Петко Христов на 28 юни т. г., неделя, от 11.30 часа в храма „Рождение на Благена Дева Мария“ в съслужение с енориста ни отец Корадо Газбаро. На тази литургия Анабелла, Борис, Виктория, Дебора, Иоанна, Мария, Михаела, Памела и Пламена приеха Свети Дух в присъствието на своите кръстници, родители и цялата общност.

Свети Дух беше с нас, усещахме Неговото присъствие чрез тези деца, на които по желаваме да оползотворят Неговите дарове и да донесат радост на своите възпитатели и на цялата общност!

Росица ДИНОВА,
катехист на групата

Пословици и поговорки

РУСКИ

Моли се, но не преставай да гребеш към брега.

Да съжаляваш за миналото, е все едно да тичаш подир вятъра.

Да съжаляваш прекалено за нещо, означава да се състариш преждевременно.

От постене няма да умреш, но от преяддане си умираш.

По-добре е да се върнеш назад, отколкото да се изгубиш по пътя.

СРЪБСКИ

Колкото е по-голяма главата, толкова повече... боли.

Не е честно този, който си е изгорил езика, да не каже на приятелите си, че супата е врата.

ШВЕДЕСКИ

Споделената радост става двойна радост.

Споделената мъка намалява наполовина.

Хубавите спомени остават дълго време, ложите - още по-дълго.

Който сам цепи дървата си, се загрява два пъти.

ШВЕЙЦАРСКА

Възрастта няма никаква роля, стига да не става дума за сирене.

ИТАЛИАНСКА

ОТ ТОСКАНА

Който ходи много по горите, среща много вълци.

ТУРСКИ

Заради любовта на една роза градинарят слугува на хиляди бодли.

Когато каруцата се строши, мнозина ще виждат откъде е трябвало да минете.

По www.Solidaridad.net

Колко си готов да платиш, за да победиш

Китайска приказка

Легендата разказва, че около 250 г. в стар Китай един принц от северен район на страната скоро щял да бъде възначен на трона като император. Ала според закона преди това трябвало да се ожени. Принцът решил да организира състезание между знатните девойки, за да избере най-достойната за жена.

Една отдавнашна прислужница в двореца се натъжила много, защото знаела, че дъщеря ѝ дълбоко обича младежка. У дома тя разказала за решението на принца. Дъщерята решила и тя да отиде.

- Скъпа моя - рекла прислужницата - ти какво ще правиш там? Че там ще са събрани най-красивите, най-добре облечени и най-богатите моми. Избий си това от главата. Знам, че ще страдаш, но не превръщай страданието в безумие.

- Не, мамо, не страдам и не мисля да полудявам. Ясно ми е, че не аз ще бъда избраната, но това е още една възможност да бъда до любимия и това ме

прави щастлива.

Вечерта в двореца се бил събрали каймакът на хубавиците и богатските моми. Блестели дрехи и бижута. Всяка гледала да завърти главата на принца. Но той вече си бил наумил нещо. И обявил своето състезание:

- На всяка от вас ще дам по едно семе от цвете и тази, която след шест месеца ми донесе най-хубавото пораснало цвете, за нея ще се оженя и тя ще стане императрица.

Задачата не била необичайна за онова време, когато много се ценяла способността на хората да развиват нещо - било приятелства, било контакти, било градини...

Времето минавало. Бедната девойка не била запозната с изкуството на градинарството, ала с голямо търпение и нежност се грижела за семето, тъй като била сигурна, че ако цветето избии и разцъфне със силата на нейната любов, тя няма от какво да се притеснява. Но минали три месеца, а нищо не пониквало.

Момичето упорствало. Изпробвало всички познати начини за отглеждане на растения, но нищо не покарвало. Ден след ден то виждало как мечтата ѝ се отдалечава, ала любовта ѝ растяла. Минали и уре-

чените шест месеца, но нищо не било израснало. Знаеики добре какви усилия и колко стъране е положила, девойката казала на майка си, че независимо от липсата на резултат ще отиде на уречения ден и час в двореца - не за друго, а за да бъде пак известно време до своя възлюблен.

Речено - сторено. Отишла тя в двореца. Там чакали и другите кандидат-императрици. Но докато нейната саксия била празна, всички други носели красави цветя с различни форми и цветове. Девойката била очарована. Никога не била виждала толкова красиви цветя на едно място. Дошъл и очакваният момент. Принцът се появи и започнал да разглежда внимателно саксите на претендентките. След като огледал всичките, обявил резултата - дъщерята на прислужницата ще бъде неговата съпруга.

Настъпил невъобразим хаос. Хората реагирали по различни начини на решението. Никой не можел да разбере как така принцът ще вземе жена, която нищо не е отгледала. Ами къде отива тогава условието му? Принцът ги огледал и пояснил кратко:

- Това е единствената девойка, отгледала цветето, която е достойна да стане императрица. Защото това бе цветето на честността, понеже семената, които ви бях дал, бяха неплодни.

Ако трябва да изложиш честността си, за да спечелиши - загуби. Така винаги ще бъдеш победител.

По www.enplenitud.com

11 ИСТИНА
VERITAS
Брой 8 (1429)
август 2009 г.

Ти ме издигна до Себе Си...

От стр. 11

ник, дяволът придобива много души.

Свещеникът - ученик на Иисус Христос, трябва да бъде първи слуга на другите, да се грижи за слабите, за презрените, за тези, които са отхвърлени от общността; това е нещо много, много важно и никога свещеникът не трябва да го забравя. Да бъде само с хора, които имат материални блага, които имат власт, мощ, това е нещо, което не е никак добро за свещеника; той не бива да забравя слабите, бедните. Към малките, бедните, забравените хора Иисус е проявявал винаги осъбено внимание. И ще свършим това размишление с молитвата на Божия раб отец Мари-Йожени на Младенец Иисус: „Ти, Иисус, си върховен Свещеник, Ти ме взе и ме издигна до Себе Си, Ти ме отъждестви със Себе Си, давайки ми пълномощията на Твоето свещенство. Аз ще произнасям сакраменталните думи и при моя глас Ти ще идваш. Ще Те държа в ръцете си, ще Те раздавам, Иисус. Ти искаш аз самият да бъда хостия. Принасям се на Теб за всичко, което поискаш - за мир, за радост, както за тъмнина и за страдание. А ти, о, Марийо, на теб дължа всичко, защото ти ме направляваш и направи това, което съм. Ще ти дам всичко, особено моето сърце с радостта, с която е изпълнено. Моето щастие е достатъчно днес, за да бъдеш щастлива, защото ти си моя майка и като свещеник искам повече от всяка да остана твое дете.“

Отец Сречко РИМАЦ, настоятел на босоногите отци кармилити в България

Бъди благословена от Господа Вседържителя за Вечни Времена

От стр. 10

гато човек ги гледа на синия фон, се изпъльва с радост, че още не всичко е загубено и че слава Богу Европа си остава свързана с християнството), най-добре може да разбере молбите на милионите си деца по света, да бъде съпричастна с тях и да бъде посредник пред Вечния Отец, за да получат те Неговата милост. Тя - и никоя друга - не може като наша вечна Майка да не страда за нас и да не се стреми да ни съдейства всячески за спасението. Друг е въпросът ние дали я чуваме, или по-точно дали искаме да я чуем! И неслучайно творческият гений на Данте Алигиери е посветил едни от най-прекрасните си строфи в творбата „Рай“ на тази, която като обърне милостивия си лик към Бог за милосърдие към нас, Той веднага чува воплите ни. На най-чистата и непорочна душа, носила в утробата си Спасителя, която продължава активно да „действа“ и днес за обръщането на децата си и за тяхното духовно и физическо изцеление и добруване. Достатъчно е човек да посети Лурд, Фатима, Мариацел или друго „нейно“ място, за да усети една такава атмосфера, пред която странно защо и най-богатият речник се чувства беден и недостатъчен, направо без слова! Обяснението, струва ми се, е просто: там, където властва езикът на сърцето,

който тя владее до съвършенство по един така необясним начин, там нужда от много думи няма. Като си спомним само как е променила живота на Бернадета Субибу - момичето от Лурд, говорейки всъщност доста малко, можем да добием представа как Мария познава сърцата ни и колко виртуозно знае коя точно струна да дръпне, така че да промени изцяло живота ни. Любовта, която е изпитала Бернадета, а и много други, можем да имаме всички без изключение, но дали сме готови за нея? Дали имаме очи да я погледнем и да ѝ кажем: „Помогни ми!“

Затова си мисля, че отправяйки молитви за помощ, за здраве, за закрила, би трябвало и ние да направим нещо за нея, като се опитаме да променим по нещо в нас - може би да се откажем от някой лош навик и да отворим сърцата си за любовта, защото в противен случай става така, както когато някой чука на някаква врата, но тя си остава затворена... Но ако бъдем с чисто сърце или позовавайки се на библейски термин - ако бъдем „бедни духом“ - то тогава тя ще протегне ръце към нас... А от какво може да се бои човек, когато има за закрилници Иисус Христос и Дева Мария!

Честито Успение Богородично на всички християни! И нека Дева Мария бди над нас, крепко ни държи за ръка и ни води към вечното спасение!

Маргарита ВАСИЛЕВА

Част втора Сакраментално обслужване на пасхалната тайна Член 1 Извършване на църковната литургия IV. Къде се извършва?

1180 Когато упражняването на религиозна свобода не е възпрепятствано /вж. Concilium Vaticanum II, Decl. Dignitatis humanae, 4: AAS 58 (1966) 932-933/, християните издигат храмове, предназначени за божествения култ. Тези видими църкви не са обикновени места за събиране, а означават и показват Църквата, която живее на това място, като обител на Бога заедно с хората, помирени и съединени с Христос.

1181 „Домът за молитва, където пресветата Евхаристия се отслужва и пази, където вярващите се събират и почитат присъствието на Божия Син, нашия Спасител, принесен за нас на жертвения олтар за подкрепа и утеша на християните - този дом трябва да бъде благоустроен и пригоден за молитва и тържествени свещенослужения.“ /Concilium Vaticanum II, Decr. Presbyterorum ordinis, 5: AAS 58 (1966) 998; вж. Id., Const. Sacrosanctum Concilium, 122-127: AAS 56 (1964) 130-132/. В „Божия дом“ истината и хармонията на знаците, които го изграждат, трябва да показват Христос, Който присъства и действа на това място /вж. Concilium Vaticanum II, Const. Sacrosanctum Concilium, 7: AAS 56 (1964) 100-101/.

1182 Олтарът на Новия завет е кръстът Господен /вж. Евр. 13, 10/, от който произтичат тайнствата на Пасхалната тайна. Върху олтара, който е центърът на Църквата, става действено Приношението на кръста под знаците на тайнствата. Олтарът е още Господната трапеза, на която Божият народ е поканен /вж. Institutio generalis Missalis Romani, 259: Missale Romanum, editio typica (Typis Polyglottis Vaticanis 1970) p. 75/. В някои източни богослужения олтарът е също символ на Гроба (Христос е действително умрял и действително възкръснал).

1183 В църквите Дарохранителницата трябва да се намира на едно от „най-достойните места, оградено с най-голяма почит“ /Paulus VI, Lett. enc. Mysterium fidei: AAS 57 (1965) 771/. Достойното помещаване, положението и сигурността на евхаристичната дарохранителница /вж. Concilium Vaticanum II, Const. Sacrosanctum Concilium, 128: AAS 56 (1964) 132/ трябва да спомагат за почитането на Господа, Който реално присъства в Пресветото тайство на олтара.

Светото миро, чието помазване е сакраменталният знак на печата, бележещ дара на Свети Дух, по традиция се пази и почита на сигурно място в храма. Там може да се поместят още елеят за оглашението и елеят за болните.

1184 Седалището на епископа (cathedra) или свещеника „трябва да показва функцията на този, който председателства събраницето и ръководи молитвата“ /Institutio generalis Missalis Romani, 271: Missale Romanum, editio typica (Typis Polyglottis Vaticanis 1970) p. 77/.

Амвонът: „Достойнството на Словото Божие изисква в църквата да има съответстващо място, което подобава за проповядването на това Слово и което по време на литургията на Словото спонтанно привлича вниманието на вярващите“ /вж. Institutio generalis Missalis Romani, 272: Missale Romanum, editio typica (Typis Polyglottis Vaticanis 1970) p. 77/.

1185 Събирането на Божия народ започва с кръщението; следователно в църквата трябва да има място за отслужване на кръщението (баптистериум) и възпоменаване на обещанията на кръщението (благословена вода).

Обновяването на кръщелния живот изисква покаяние. Църквата трябва да разполага към покаяние и получаване на оправдение, затова има и подходящо място за приемане на каещите се.

Църквата трябва също да има пространство, което предразполага за събиране на мислите и за мълчалива молитва, която продължава и задълбочава голямата молитва на Евхаристията.

1186 И накрая, Църквата има есхатологично значение. За да се влезе в дома Господен, е необходимо да се прекрачи един праг, символ на преминаването от наранения от греха свят към живота на новия живот, към който са призвани всички хора. Видимата църква е символ на бащиния дом, към който напредва Божият народ и където Отец „ще отрие всяка сълза от очите им“ (Откр. 21, 4). Ето защо Църквата е широко отворена и гостоприемна като дом на всички Божии чеда.

Накратко

1187 Литургията е дело на целия Христос, Главата и Тялото. Нашият Първосвещеник я извършва непрекъснато в небесната литургия, със Светата Майка Божия, апостолите, всички светци и голямото множество хора, вече влезли в Царството.

1188 При литургичното богослужение цялата общност е „литург“, всеки според длъжността си. Свещенството на кръстените е свещенство на цялото Тяло на Христос. Някои вярващи са упълномощени чрез тайнството свещенство да представлят Христос като Глава на Тялото.

1189 Литургичната служба предполага знаци и символи, които се отнасят до творението (светлина, вода, огън), човешкия живот (мисене, помазване, разчупване на хляба) и историята на спасението (обредите на Пасхата). Включени в света на вярата и възприети чрез силата на Свети Дух, тези елементи на мирозданието, тези човешки обреди, тези жестове, възпоменаващи Бога, стават носители на спасителното и освещаващо действие на Христос.

Из „Катехизис на Католическата църква“

Открыто е най-древното изображение на апостола недалече от неговия гроб, който също е обект на нови изследвания. Църквата желае да го представи като християнския Платон.

Годината, посветена на две хиляди години от рождението на апостола, приключи с две важни открития, огласени в съмия ден на закриването, т.е. в навечерието на празника на светеца.

Първото откритие го оповести самият папа Бенедикт XVI по време на проповедта на вечерната на 28 юни в римската базилика „Свети Павел извън стенните“: „Събрани сме на гроба на апостола, чийто саркофаг, запазен под папския олтар, доскоро бе обект на научни изследвания. В саркофага, който не е бил отварян през много векове, беше направен малък отвор, за да премине специална сонда, благодарение на която са открити следи от червен ленен плат, украсен с чисто злато, и син плат с ленени бродерии. Открити са зърна от червен тамян и субстанции от белтъчини и варовик. Освен това са открити малки костни частици, които бяха подложени на анализ със възлед от 14 от страна на експерти, незнаещи техния произход, и които сочат принадлежност на лице, живяло между I и II век. Всичко това единодушно показва заедно с безспорната традиция, че става дума за тленните останки на апостол Павел.“

Кардинал Андреа Кордеро Ланза ди Монтеземоло, настоятел на базиликата, и професор Улдерио Сантамария, директор на научната лаборатория на Ватиканските музеи, са изготвили доклад за саркофага. Идеята да се направи анализ на

Зашо свети Павел е изографисан като философ

саркофага е от години и папата е бил съгласен, но е пожелал да се изчака краят на юбилейната година, за да се обявят резултатите, като така за известно време проучването е било пазено в тайна.

Гореизложеното е съществено за историята на апостол Павел. Идентичен случай имаме с апостол Петър, чийто гроб е под централния олтар в базиликата „Свети Петър“, и е важно да се заключи, че е бил погребан точно там, където е бил почтан винаги - под централния олтар на римската базилика, посветена на него самия.

Второто откритие е оповестено от „Osservatore Romano“ в неговото издание от 28 юни. Там пише, че това е най-древното изображение на апостол Павел,

познато досега, датирано от края на IV век (**на снимката**).

Този образ на апостол Павел е излязъл на бял свят на 19 юни по време на разкопки в катакомбите, носещи името на светеца Текла, които се намират по „Via Ostienze“, която води от Рим до морето, недалеч от базиликата на апостола.

Почиствайки с лазерни лъчи изображението на един свод, археолозите разкриват богата украсена фреска. В средата се появил образът на Добрия пастир, а около него, в четирите края, са излезли образът на свети Павел - който е най-добре запазен, на свети Петър и на други двама апостоли.

Археолозите Фабрицио Бисконти и Барбара Мазеи в два доклада, публикувани в „Osservatore Romano“, са дали всички детайли на откритието. Има едно нещо, което прави особено впечатление. То се отнася към причините, поради които апостол Павел е изображен такъв, какъвто го виждаме на фреската, а и на много други рисунки: с изражение на философ - замислен поглед, високо чело, начален стадий на плешивост, заострена брадичка.

Всъщност в една скоро открита във Ватиканските музеи експозиция, посветена на апостол Павел, са били представени скулптурни глави на двама философи от римската епоха -

едината вероятно е на Плотин, която съдържа много подобия на изображенията на апостол Павел и особено с фреската, открита в катакомбите.

Същият въпрос стои и с апостол Петър, обичайно изобразяван с къса, плътна и бяла коса, с широко лице и решителен поглед, с брада също къса и гъста.

Изображенията на лица е било нещо много разпространено в гръцката и в римската култура. Докато в еврейската култура изобразяването на човешки образи било забранено и следователно било немислим апостол Павел и другите да имат портрети. Едва по-късно Църквата приема да се изобразяват личности от християнската вяра.

Как? Ето правдивото обяснение, което дава професорът по история на изкуството Антонио Паолучи, директор на Ватиканските музеи, който представи експозицията, посветена на апостол Павел: „Проблемът се поставя между III и IV в., когато разпространената и структурирана Църква изиграва голяма роля в развитието на художествената история. Тя приема и създава собствен свят от образи, като го приема във формите, използвани в традицията на гръко-римската стилистика и иконография. Получава се така, че Христос - Добрият пастир, придобива образа на Феб Апо-

лон или на Орфей, и че пророк Даниил в ямата с лъвовете прилича на Херкулес - голяя, побеждаващ атлет... Как да бъдат изобразени апостолите Петър и Павел - първите между апостолите, колоните на Църквата, основите на йерархията и учението? На някого идва чудна идея. Оприличава първите апостолите с първите философи. Така апостол Павел - плешив, с брадичка, с вид на мислител, има прилика с Платон или Плотин, а видът на Аристотел е приложен към прагматичния и земен Петър, който има задачата да води сред опасностите на света борещата се Църква.“

* * *

Ако всичко това се случва, то Църквата от първите векове не може да има никакъв страх да придае на апостолите и особено на Павел философски аспект или пък да препредава, изучава и възвестява неговата мисъл в нейната цялост - със сигурност не много лесна за разбиране и приемане.

Същото може да се каже и за отците на Църквата; и те не се страхуват да задълбочават богословски и философски теми, отнасящи се до всички хора. В един етап на разпространение на християнството - период, в който предаването на християнската вяра на различните народи е било в апогей, Църквата никога не е смятала да отслабва или да нагажда собственото си послание, за да го направи по-приемливо за хората от времето.

Образът на апостол Павел като философ е красноречив знак за внимание за онзи, който днес смята за неактуален един папа богослов като Бенедикт XVI, съвременен отец на Църквата.

По материали
на Osservatore Romano
и интернет

В очакване на икуменичната среща в Кипър

Pontifikatът на Бенедикт XVI, който бе приет с ентузиазъм от Православните църкви заради неговите познания върху богословието на църковните отци, е решаващ за положителния развой в икуменичния диалог. Това е казал кардинал Валтер Каспер, председател на Папския съвет за настърчаване на християнското единение, по време на среща във Виена, провела се по инициатива на австрийския архиепископ и фондация „Pro Oriente“. На срещата, информира ватиканският официоз „Osservatore Romano“, кардиналът се е спрял на диалога между Източна и Запада и след като е разгледал историческите причини, довели до разделението, е посочил положението на усилия за сближаването на католиците и православните. Между тях са както многобройните официални и неофициални разговори в Константинопол и Москва, така и размяната на взаимни посещения. Кардинал Каспер е отбелаял положителния развой през последните години. След разговорите в Рим през 2005 г. диалогът бе подновен в Белград през 2006

Кардинал Каспер: Първенството на Римския епископ за земя централно място в диалога с православните

г. и продължи в Равена през 2008 г. Следващата среща ще се проведе от 16 до 23 октомври т.г. на остров Кипър.

Междувременно Светият синод на БПЦ вече обяви, че „намира за неуместно участието на БПЦ в този диалог“ след обстоятелния анализ на досегашните конференции и срещи между Православната и Католическата църква. Мотивировката е, че „проведените богословски диалози между православни и римокатолици не са довели и до минимално приближаване на римокатолическата догматика до православната вероизповед“.

„Въпреки че гостоприемството в центровете на предишните срещи бе изключително - посочва кардинал Каспер пред всекидневника, - този нов, втори етап от диалога не бе лишен от трудни моменти; достатъчно е да се припомните разцеплението именно в Равена между Руската и Естонската православна църква.“ Но от този адриатически град, прибавя кардиналът, бе публикуван един много важен документ върху „църковните и каноничните последствия на сакраменталната същност на Църквата“, базирайки се на „църковното общение, съборността и авторитета“. Според йерарха голяма заслуга за настоящата ситуация има Пергамският митрополит Йоан Зизулас, който е един от най-

видните съвременни богослови в Гръцката православна църква.

В своето изказване, отбелязва вестникът, кардиналът обръща особено внимание на въпроса за първенството (примата) на Епископа на Рим. За този въпрос говори също и папа Бенедикт XVI по време на аудиенцията от 27 юни с делегацията от Константинополската вселенска патриаршия, която всяка година присъства на тържествените чествания в Рим по повод празника на светите апостоли Петър и Павел.

Тази година делегацията бе водена от гръко-православния митрополит на Франция Емануил, директор на Бюрото на Константинополската патриаршия при европейските структури в Брюксел. В нея взеха участие също и епископът на Синопе Атенагорас, помощник на белгийския митрополит, и дякон Йоаким Билис от патриаршеското седалище във Фенер. При тази среща Светият отец изрази своето доверие в „успеха на работата на смесената международна комисия за богословския диалог между православни и католици“, която ще се събере през есента в Кипър, за да разгледа една ключова тема за отношенията между Източна и Запада - „Ролята на Епископа на Рим в общението на Църквата през първото хилядоле-

тие, следователно трябва да се върнем в него“, отбелязва кардиналът. Но това изглежда твърде „лесно разрешение“, защото едно хилядолетие е твърде дълъг период и могат да се установят множество развития, а от друга страна, съществуват различни начини на прочит и тълкуване на първото хилядоле-

тие, следователно трябва да се установят множество развития, а от друга страна, съществуват различни начини на прочит и тълкуване на първото хилядоле-тие в Източна и Запада. Разбира се, „идеята за първенство на Епископа на Рим е обща“; но „на въпроса за неговото конкретно значение отговорите са били и все още са твърде многообразни“. Докато на Запад -

предимно през V век с Лъв Велики - се е преподавала пълната доктрина за първенството, това не е съществувало (с някои малки изключения) в учението на отците от Източната църква. Въпреки това, отбелязва кардиналът, са съществували „строители на мостове като Максим Изповедник (580-662), който е бил посредник в спора за монотелитството (според него Христос има две природи, но само една воля и едно действие или енергия; обявено е за ерес на VI вселенски събор през 680-681 г. в Константинопол) между Рим и Константинопол.

Заключението на кардинал Каспер е, че все още съществуват много неразрешени въпроси и че „никой не може да очаква всички те да бъдат разрешени в Кипър. Във второто хилядолетие отделното развитие на двете Църкви, съществувало до времето на двета ватикански събора, все още се издига като една огромна пълнина между нас. Именно оттук се поражда идеята да се намери форма за упражняване на примата, както посочи Йоан-Павел II в енциклика Ut unum sint от 1995 г., която да е приемлива и за двете страни и да изразява същността на догмата. Тази идея потвърди и папа Бенедикт XVI по време на своето посещение в Истанбул през 2006 г.

По Радио ВАТИКАН